

brat *francišek* 2

*Druga drugi naj zaupno
razodeva svoje potrebe.
In če mati ljubi in hrani
svojo telesno hčer,
koliko bolj mora sestra
ljubiti svojo duhovno sestro!*

KIVod 8,15-16

- Sv. Klara in dobrodelnost
- Pogovor s p. Danilom Holcem
- Čezmejno bratsko srečanje
- Ljubezen in pravičnost
- Veliki arhitekt Svete dežele

- 3 Urednikova beseda
- 4 **Frančiškova duhovnost**
Sveta Klara in dobrodelnost
Sveta Klara kot dobra mati
svojih duhovnih hčera
Benedikt XVI. – Janez Duns Skot
- 12 **Naša evangelizacija**
Afriški pogled na molitev in dejavnost
- 14 **Iz naših družin**
p. Danilo Holc OFMConv
800-letnica karizme Sv. Klare
Iz zgodovine slovenske skupnosti v Calumetu
Čezmejno bratsko srečanje
- 21 **Frančiškov svetni red**
Duhovni kapitelj bratov in sester
Frančiškovega svetnega reda
Duhovne vaje
Hvaležen spomin na Alojza Knavsca,
br. Leopolda
Obisk svetih treh kraljev
- 26 **Mladi Frančišku**
Duhovne vaje Frančiškovih otrok v Kančevcih
- 27 **Razvedrilo**
Nagradna številčna izpolnjevanica
- 28 **Pravičnost in mir**
Obiščimo Stoutenburg ...
Papež o poslovnih družbeni odgovornosti
Ljubezen in pravičnost
- 34 **Korenine in sadovi**
Življenje svetega Frančiška
- 36 **Sveta dežela**
Veliki arhitekt Svete dežele Antonio Barluzzi
Ekumensko romanje po stopinjah
blaženega J. H. Newmana
Opisa pomiklavževega romanja
v Berlin v 3. adventnem tednu
Potovanje s Transsibirsko železnico 2011
Prvomajsko romanje 2011 - Loreto -
S. Giovanni Rotondo - Assisi

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.

GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (FSR) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj: Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zb/f

Za založbo: Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora: Jernej Kurinčič OFM (glavni in odgovorni urednik)
Peter Skoberne FSR (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič FSR (Frančiškov svetni red)
Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Jernej Kurinčič OFM (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Fotografija na naslovnici: Peter Skoberne

Logotip rubrik: Aleš Porenta

Oblikovanje in priprava: Tina Prinčič, Založba Brat Frančišek

Tisk: Tiskarna Pleško, Medvode

Naklada: 2300

Naslov uredništva: Küzmičeva 6, SI-1000 Ljubljana; tel.: 0590-717-25 ali 040-644-164;

E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si; faks 01 24 29 313;

Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na: Narodni svet FSR Slovenije, Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana

TRR SI56-2420-1900-4608-820 Raiffeisen banka d.d. Maribor; sklic na 00 700-11

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

V deželo počasi kuka pomlad. No, saj so nas že februarja razvajali topli sončni žarki, ampak zdaj gre pa zares ... Kot vsako leto se stvarstvo prebuja iz zimskega spanja in s tem spodbuja tudi nas, da premagamo svojo otopenost in zakrknjenost, da pustimo zvončkom milosti pogledati izpod snežne odeje vsakdana. Saj so pred nami še marsikateri mrzli dnevi – in končno, čez leto dni bo spet zima – pa vendar, klitja življenja ne more nič

ustaviti. Najbolj vzvišeno in najbolj dokončno pa se to pokaže v našem Odrešeniku, ki premaga trpljenje in smrt in vstane. On je višek pomladi.

V tej številki razmišljamo o dobrodelnosti v povezavi s sv. Klaro. Zlobni jeziki bi sicer utegnili pripomniti, da po katastrofi s financami v mariborski nadškofiji vse govorjenje o dobrodelnosti izzveni zelo prazno in neutemeljeno, a po drugi strani je tudi ta zgoda porodila mnoge, ki so potrebni pomoči – tako materialne kot dušne. Sedaj pa se moramo odločiti – ali bo naše srce odprto za bližnje v težavah ali pa se bo raje utapljalo v sladkem godrnjanju čez zlo sveta. Saj veste, da to dvojje ne gre skupaj, kajne?

Od naših duhovnih asistentov bomo tokrat spoznali p. Danila Holca. Klarin dan nas bo takorekoč uvedel tudi v Klarino leto – kako imenitno! In kaj o sodobnem poslovnem svetu meni naš sveti oče? Ali ljubezen res nasprotuje pravičnosti? Srečali se bomo tudi z enim najpomembnejših arhitektov Svete dežele, kot jo poznamo danes, Antoniom Barluzzijem. In še mnogi vtisi, iz domovine in od drugod. Kamor koli posije brat sonce, se za vas podaja tudi vaš Brat(ec) Frančišek.

Lepo branje!

Sveta Klara in dobrodelnost

V XII. stoletju je miloščina veljala kot odkupnina za grehe in berači so čutili, da je njihova vloga v krščanskem življenju takšna, da svojim bližnjim, ki jim je bila sreča bolj naklonjena, dajejo priložnost za odrešujočo krepost dobrodelnosti! Gospe Hortulani je bilo treba samo odpreti vrata svoje palače in že je videla berače, ki so sedeli na trgu. Skušala je pomagati zlasti bolnim revežem in jim je prinašala hrano, zelišča, obleko. Toda največ je naredila s svojo materinsko skrbjo in ljubeznivostjo, s tem ključem je namreč odpirala njihova srca.

Klara je torej odraščala ob močnem, vendar nežnem sočutju matere do ubogih in trpečih, kar je za vedno zaznamovalo njeno življenje. Mati pa je tudi ni ovirala, ko je rada kaj žrtvovala, da bi pomagala ubogim in potrebnim. Tako je dekle rastlo v modrosti in krepostih in se razvilo v zalo mladenko, ki pa se je spretno izmikala snubcem. Ob molitvi in premišljevanju se je krepilo njeno duhovno življenje in vedno bolj se je odivala na hrepenenje, da bi se popolnoma podarila neskončni učlovečeni Ljubezni.

Ko je Frančišek srečal Klaro, mu je Sveti Duh najbrž dal zaslutiti duhovno lepoto njene čiste duše, ki jo je Večni izvolil, da po njej uresniči čudoviti načrt svoje milosti. Pomagal ji je stopiti na pot korenitega evangelijskega uboštva, na pot razlastitve in razpoložljivosti za sodelovanje pri Božjem odrešenjskem načrtu.

Klarin odhod od doma je zelo odmeval v Offreduccijski hiši. Na vse kriplje so jo skušali spraviti domov, toda ni se jim posrečilo. Spoznali so, da je dejansko že posvečena Bogu. Tedaj pa je pobegnila h Klari še njena mlajša sestra Katarina – Neža! Ko so sorodniki pod vodstvom strica Monalda spoznali, da z vsemi prepričevanji ne dosežejo ničesar, so začeli z nasiljem. Tedaj se je prvokrat očitno pokazala

moč Klarine molitve, ki je premagala nasilneže, da so prenehali z brcami in udarci, uklonili svojo moč pred Božjo in zbegani odšli. Sestri sta ostali skupaj in odločno stopili na pot za Kristusom.

Komaj je Klara vstopila v samostan pri sv. Damijanu, je naročila, naj njen delež pri očetovi dediščini razdelijo revnim. Razdelila je prav vse, niti najmanjšega dela si ni pridržala zase (C. A. Lainati). Tako priporoča tudi kandidatkam, ki želijo vstopiti v samostan: » ... naj se ji pove beseda svetega evangelija: naj gre in proda vse svoje imetje ter poskrbi, da bo razdeljeno ubogim« (KlVod II, 8).

»Prostovoljno uboštvo vrača ustvarjeno bitje v njegovo velikodušno stanje, ga dviguje iz nizkotnega suženjstva in ga postavi v plemenito svobodo, v kateri je bil ustvarjen kot gospodar vseh stvari. Človek ni nikoli bolj gospodar stvari kakor takrat, kadar jih zaničuje. Večjo posest ima tedaj in bolj izvrstno uporablja bogastvo, kadar ga deli in voljno pusti. In ko je zadovoljen, da ga nima, mu je to v zadoščenje, zlasti ko osvobodi srce in ga usposobi, da Bog položi vanj skoraj brezmejne zaklade svojega božanstva, za kar ga je tudi ustvaril« (č. s. Marija Jezusova iz Agrede).

Čeprav je bila Klara sadika sv. Frančiška, je bila hkrati samostojna, povsem ukoreninjena v Kristusu. Bila je pripravljena prenašati trpljenje v povezanosti s križano ljubeznijo, tudi za Frančiškove brate, ki so prihajali k njej po tolažbo in oporo, še zlasti po svetnikovi smrti.

Njena dobrota se je razširjala na njene sestre, ki jim je bila res dobra mati. Imela je tankočutno ljubezen do vsake izmed njih, in dokler je mogla, je izkazovala preudarno skrb bolnim. Pri tem si je pomagala z znanjem, ki ga je bila osvojila pri svoji materi.

Svojo duhovno skrb (to nam je znano iz ohranjenih pisem) je posvečala tudi sestri Neži Praški, ki je ustanovila samostan ubogih gospa v Pragi, enega izmed mnogih samostanov Klarinega reda, ki so se razširili po Evropi.

»Bog jo je po svojem usmiljenju potegnil v kontemplacijo najbolj velikodušne Božje

dobrote ... Zakaj pa je naredil toliko dobrin na nebu in na zemlji, v morju in v vseh prvinah, če ne zato, da bi pokazal nam smrtnikom svojo najbolj velikodušno dobroto, svoje neskončno usmiljenje? Daje nam ne samo iz polnosti svoje dobrote, ampak celo samega sebe v najsvetejšem zakramentu« (sv. K. Baptista Varano).

V tistem času še ni bilo razširjeno češčenje evharističnega Kristusa, toda Sveti Duh je navdihnil njeno srce, da se je ure in ure zadrževala ob Njem. V mali molilnici se je njeno srce nepretrgano obračalo k Njemu v majhnih in velikih stvareh, s prošnjami, hvalnicami, češčenjem ...

Septembra leta 1240 je z molitvijo pred Kristusom v najsvetejšem zakramentu obvarovala samostan pred Saraceni. Gospod ji je obljubil: »Jaz vas bom vedno varoval,« in pregnal je napadalce. V spomin na ta dogodek upodabljajo sv. Klaro z monštranco v roki.

Čez manj kot leto dni je uničujoča armada Friderika II. grozila, da bo uničila mesto Assisi. Sveta opatinja je prevzela skrb za obrambo ljudstva s pomočjo molitvene »vojske« sester.

Na glave so si posule pepel in molile pred Gospodom, da bi se usmilil mesta, ki jih je podpiralo in vzdrževalo. In glej, spet se je tolpa iz neznanega vzroka umaknila. V spomin na to imajo v Assisi 22. junija še vedno praznik.

Klara je našla v Bogu odgovore na vsa človeška vprašanja in se v Njem približala vsem ljudem in stvarim, ljudje in stvari pa so jo spet vodili nazaj k Bogu in Odrešeniku. Tako ji je postala klavzura kraj, ki omogoča nepretrgan krogotok ljubezni in milosti (C. A. Lainati).

Zaobljuba uboštva obvezuje k dobroti do ubogih, zato je bilo njeno srce vedno na stežaj odprto za vse, tudi za neznane, ki so bili potrebni pomoči, za vso Cerkev, za ves svet. Vzbrsteli so številni čudeži. Ljudje so prihajali trumoma k samostanu sv. Damijana in prinašali bolnike, otroke, obsedence. Klara je molila, naredila znamenje križa in številni ljudje so se vračali rešeni, potolaženi, okrepljeni.

Tako sestre kakor drugi ljudje, med njimi tudi kardinali in celo sam sveti oče, so bili priče veličine duha in moči njene molitve. Zdelo se je, da

je kot nevesta svojega Ženina, kot ljubljena hči Očeta, kot podoba Božje Matere v sem uslišana in blagoslovljena. Zato so se vsi od blizu in od daleč zatekali k njej po nasvet, tolažbo, priprošnjo. Ostra pokora, post, kratek počitek – vse to je načelo Klarino zdravje, ki se ji je tako poslabšalo, da je bila zadnjih devetindvajset let priklenjena na posteljo. Toda njena luč ni otemnela, nasprotno, vedno bolj je žarela iz ubožnega samostana v svet. Še tedaj je neutrudno vezla oltarne prte in prtičke. Več kot petdeset jih je poslala raznim ubožnim cerkvam v bližini Assisija.

Čeprav je Tomaž Čelanski morda namenoma zavrnil začetek Klarinega življenja v svetopisemsko ozračje, ko naj bi bilo materi Hortulani razodeto, da bo rodila svetu luč, ni pomembno, ali je ta zgodba resnična ali ne. Dejstvo je, da je Klara resnično zasijala kot luč, svetilnik, ki že osemsto let žari z neugasljivim žarom, saj je dopustila Bogu, da jo je po milosti povsem upodobil po deviški Jezusovi Materi in po Njem, našem Odrešeniku. S svojim življenjem je čudovito potrdila besede, ki jih je Jezus povedal klarisi, s. Mariji presvete Trojice: »Če naj bo človek srečen, mora dajati. Saj vidiš, da ob vsakem svojem darovanju začutiš v sebi odmev mojega veselja. Vsak tvoj dar pomeni korak bliže k meni.«

Klarisa Kamila Baptista Varano, ki jo je papež Benedikt XVI. lani oktobra razglasil za sveto, je zapisala: »O neskončna slepota, o obžalovanja vredna nesreča! Gospodar vsega je radodaren, velikodušen, širokosrčen in razsipen, pa so vse stvari njegove, kajti »Gospodova je zemlja in kar jo napolnjuje, zemeljski krog in njegovi prebivalci« (Ps 23,1), nasprotno pa se služabnik in dajalec, ki nima ničesar opraviti s svetovnim aparatom, ki pride na svet nag in se kmalu nag vrne v zemljo, kaže zelo skopuškega, ozkosrčnega, neusmiljenega in okrutnega do bližnjega in do brata ... Bodi torej zelo velikodušen, če se hočeš upodabljati po Bogu,« če hočeš biti deležen Njegove sreče, Njegove brezmejne ljubeče obdarjenosti, veselja in miru.

SK

Sveta Klara kot dobra mati svojih duhovnih hčera

Asiška svetnica se je že v otroški dobi napajala ob čudovitem zgledu svoje matere Hortulane, ki je bila kot mati središče družine ter prva in dobra vzgojiteljica svojih treh hčera Klare, Katarine (pozneje Neže) in Beatrike. Imela je izreden čut za praktično vodenje družinskega življenja – ki je bilo v plemiškem rodu precej zahtevno – pa tudi trajno skrb za človeško in versko vzgojo družine. Ob vsem tem se je posvečala tudi revežem. »S ceste in iz kolib najbolj zapuščenih mestnih predelov se večkrat dviga vse do palače na Trgu svetega Rufina tožba ubožcev, ki jih stiska lakota: prav ob koncu XII. stoletja namreč Assisi doživlja dobo bede in revščine. V svoji ljubezni do bližnjega skuša Hortulana narediti vse, kar je v njeni moči ...« (C. A. Lainati).

Mlada Klara se je ob svoji materi naučila odpovedovanja lastnim dobrinam in veliko-dušnega razdajanja. Znano je, da se je že zelo zgodaj znala na skrivaj odpovedovati izbranim jedem, ki jih je po svoji prijateljici Boni pošiljala potrebnim. Tako sta materina dobrotelost in molitveno življenje vedno bolj odpirali Klarino srce za globoko kontemplacijo. Klara je dobro vedela: kar pomeni zgled dobre matere v življenju otroka, to pomeni tudi zgled dobre opatinje za sestre. Zato je pozneje v Vodilu in Oporoki zapisala, naj si opatinja prizadeva, da bo drugim vzor bolj s krepstnim in svetim življenjem, kakor pa službeno (prim. KIVod IV in X, KIOp, 61).

Kontemplativnemu poklicu, ki ga je čutila v sebi, je zvesto odgovorila, ko se je po vzoru in s pomočjo asiškega ubožca povsem posvetila Bogu v koreniti odpovedi svetnim dobrinam. Evangeljsko ubožstvo in popolna čistost sta ji omogočila popolno daritev lastnega življenja za Cerkev, za druge. Njen življenjepisec Tomaž Čelanski piše, da je dvainštirideset let lomila alabastrno posodo svojega telesa, Cerkev pa se je ob tem napolnjevala s prijetnim vonjem njenih kreposti.

Skrb za uboge, ki jo je gojila že kot mlada deklica, je postala odslej še bolj korenita, saj je v molitvi, postu in ostri pokori nepretrgano pošiljala k Bogu prošnje za vse, ki so se zatekali k njej. Tako je za Klaro klavzura vse prej kot sredstvo, da bi ubežala ljudem in stvarim. V klavzuri je namreč mogla v popolni razlastitvi podživljati Kristusovo zapuščenost in smrt ter stati z Marijo ob vznjožju križa, soudeležena v skrivnosti odrešenja vsega človeštva.

Prav zato, ker je bila ločena od sveta in zaprta v Božjo skrivnost – za rešenje sveta –, je bila Klara bli-

zu ljudem. Zanj so bile stiske človeštva, trpljenje preizkušanih, bolečine trpečih zmeraj navzoče v Kristusovem trpljenju in vključene vanj. Zato je pisala Neži Praški: »Imam te za sodelavko samega Boga in oporo slabotnih udov Njegovega skrivnostnega telesa« (3Klp 8).

Klara je čutila, da se mora popolnoma podariti Kristusu, v Kristusovem srcu pa je našla vse svoje brate in sestre in ves svet. Tudi svoje sestre je vzgajala za takšno popolno podaritev v čisti ljubezni, ki se oklepa ubogega in deviškega Ženina – Kristusa in je zato sposobna spreminjati svet. Vžgana od te ljubezni je svoje sestre navduševala za sestrinsko ljubezen z besedami: »Ljubite se med seboj v Kristusovi ljubezni in izkazujejte ljubezen, ki jo nosite v srcih, na zunaj, z dejanji, da bodo sestre, ki jih bo ta zgled spodbujal, vedno rastle v ljubezni do Boga in v medsebojni ljubezni« (KIOp 59–60).

Ob evharističnem Jezusu je tudi sama postajala kruh za druge in v ognju ljubezni do Gospoda razžarjala srca sester pri sv. Damijanu. Dobrota opatinje je prekipevala na zunaj: umivala je noge zunanjim sestram, ko so se vračale v samostan, in stregla bolnim sestram, ki jih je tudi tolažila in spodbujala. Dobro je vedela, kaj pomeni biti mati in služabnica, »kajti če mati ljubi in hrani svojo telesno hčer, koliko bolj mora sestra ljubiti in hraniti svojo duhovno sestro!« (KIVod VIII, 16).

Kot mati je bila do svojih sester mila, vendar dosledna. Preden jo je bolezen priklenila na posteljo, je pogosto obiskovala sestre tudi med spanjem in jih skrbno pokrivala. Čeprav je njihovo število v kratkem času naraslo, je vsaka čutila njeno posebno materinsko ljubezen. Njeno široko srce je odprlo vrata samostana tako bogatim kakor revnim dekletom. Ob vstopu od kandidatki ni zahtevala nobene dote – v benediktinskih in drugih samostanih pa so imeli navado, da so doto sprejemali –, zadostovali so le verska podlaga, zdravje in dobra volja. To je bila za tiste čase izjemna novost preroške

razsežnosti, ki je veliko pripomogla k širjenju njenega reda po vsej Evropi.

Svojim sestram je po Božji previdnosti poskrbela za hrano (znan je tudi čudež pomnožitve kruha), oblačila, zdravila, varstvo, predvsem pa jim je bila duhovna mati s tankočutno skrbjo za njihovo zveličanje. To je izrazila z besedami: »Če smo torej stopile na Gospodovo pot, se varujemo, da je po svoji krivdi ali nevednosti nikdar za nobeno ceno ne zapustimo, kajti s tem bi naredile krivico tako velikemu Gospodu, njegovi deviški Materi, našemu blaženemu očetu Frančišku, vsej zmagoslavni in tudi vojskujoči se Cerкви« (KIOp 74–75). Zato si je z vso močjo prizadevala, da je pri papežih Inocencu III. in Gregorju IX. dosegla privilegij uboštva, pri papežu Inocencu IV. pa potrditev svojega Vodila, da je tako sestram, takratnim in prihodnjim, zagotovila trdnost svetega in krepostnega življenja, kakor jim ga je začrtala sama, da bi sijale kot zgled in ogledalo tudi drugim. Vodilo je dobila potrjeno šele dva dni pred smrtjo, 9. avgusta 1253.

Svetnica svojega srca tudi ni zapirala pred prošnjami ljudi, ki so v svojih stiskah prihajali k njej. Pogosto je z znamenjem križa, ki ga je z zaupanjem napravila čeznje, posredovala čudeže ozdravljenja. Dajala je številne modre nasvete, z monštranco v roki je rešila samostan pred vpadom Saracenov, posredovala za mesto Assisi ter ga z zaupno molitvijo iztrgala iz rok uničujoče armade Friderika II.

Sv. Klara je v klavzurnem življenju nenehne molitve in pokore opravljala številna duhovna dela usmiljenja (molila je za žive in mrtve, svetovala je dvomečim, svarila je grešnike, poučevala nevedne, tolažila žalostne ...), pa tudi mnogovrstna telesna dela usmiljenja.

Naj nas njen sijoči zgled vzpodbuja k duhovni in telesni dobroti. V popolnem zaupanju v Gospoda prinašajmo svojim bratom in sestram zlasti veselje in mir, kakršnih svet nima.

s. M. Celina

BENEDIKT XVI. SPLOŠNA AVDIENCA

Dvorana Pavla VI., sredo, 7. julij 2010

Janez Duns Skot

Dragi bratje in sestre!

To dopoldne bi vam rad – po nekaj katehezah o raznih velikih teologih – predstavil še eno pomembno osebnost iz zgodovine teologije: gre za bl. Janeza Duns Skota, ki je živel ob koncu 13. stoletja. Starodaven napis na njegovem grobu povzema zemljepisne koordinate njegovega življenjepisa: »Škotska rodila me je in Anglija me je sprejela, Francija dala pouk, Kelmorajn zdaj me drži.« Ne moremo spregledati teh podatkov, tudi zato, ker imamo dokaj pičle vesti o življenju Duns Skota. Rodil se je verjetno leta 1266 v vasi, ki se imenuje Duns, v bližini Edinburga. Pritegnila ga je karizma sv. Frančiška Asiškega in je vstopil v družino manjših bratov ter bil leta 1291 posvečen v duhovnika. Obdarjen s sijajno inteligenco, ki ga je kar silila v razglabljanje – ta razumnost mu je v izročilu prisluzila naziv doctor subtilis, pretanjeni učitelj –, se je usmeril v študij filozofije in teologije na slavnih univerzah v Oxfordu in Parizu. Ko je uspešno končal izobraževanje, se je lotil poučevanja teologije na univerzah v Oxfordu, Cambridgeu in potem v Parizu. Kot vsi učitelji tistega časa je začel z razlaganjem Sentenc Petra Lombardskega. Poglavitna dela Duns Skota so prav zreli sad teh predavanj in nosijo naslov po krajih, kjer je poučeval: Opus Oxoniense (Oxford), Reportatio Cambrigensis (Cambridge), Reportata Parisiensia (Pariz). Iz Pariza se je umaknil, ko je izbruhnil hud spor med kraljem Filipom IV. Lepim in papežem Bonifacijem VIII. Duns Skot je raje šel v prostovoljno izgnanstvo, kakor da bi podpisal papežu sovražen dokument, ki ga je kralj vsilil vsem redovnikom. Tako je iz ljubezni do

Petrovega sedeža skupaj s Frančiškovi brati zapustil deželo.

Dragi bratje in sestre, to dejstvo nas vabi, da se spomnimo, kolikokrat so se v zgodovini Cerkvne verniki srečali s sovražnostjo in so bili podvrženi celo preganjanju zaradi svoje zvestobe in pripadnosti Kristusu, Cerкви in papežu. Vsi gledamo z občudovanjem te kristjane, ki nas učijo, naj kakor dragoceno dobrino varujemo vero v Kristusa in občestvo s Petrovim naslednikom in tako z vesoljno Cerkvijo.

Odnosi med francoskim kraljem in naslednikom Bonifacija VIII. pa so kmalu postali prijateljski in leta 1305 se je Duns Skot lahko vrnil v Pariz, da bi tam poučeval teologijo z nazivom magister regens, danes bi rekli redni profesor. Zatem so ga predstojniki poslali v Köln za profesorja

na frančiškanski teološki šoli; tam je umrl 8. novembra 1308 pri komaj 43 letih, a kljub temu zapustil precejšnje število del.

Zaradi sluha svetosti, ki ga je bil deležen, se je njegovo čaščenje hitro razširilo po redu manjših bratov in častitljivi papež Janez Pavel II. ga je želel slovesno potrditi kot blaženega 20. marca 1993; označil ga je kot »pevca učlovečene Besede in branilca brezmadežnega spočetja«. V tem izrazu je povzet veliki prispevek, ki ga je Duns Skot ponudil zgodovini teologije.

Predvsem je premišljeval o skrivnosti učlovečenja in za razliko od mnogih tedanjih krščanskih mislecev trdil, da bi se Božji Sin učlovečil, tudi ko bi človeštvo ne grešilo. V Reportata Parisiensia trdi: »Pomisli, da bi se Bog odpovedal takemu delu, ko bi Adam ne grešil, bi bilo povsem nerazumno! Pravim torej, da padec ni bil razlog za vnaprejšnjo določitev Kristusa in da – četudi bi nihče ne padel, niti angel niti človek – bi bil tudi v tem primeru Kristus enako vnaprej določen« (in III Sent., d. 7, 4). Ta morda malce presenetljiva misel se je rodila, ker je za Duns Skota učlovečenje Božjega Sina, ki ga je Bog Oče v svojem načrtu ljubezni zasnoval od vse večnosti, dovršitev stvarjenja in vsaki ustvarjeni-

ni omogoča v Kristusu in po njem, da se napolni z milostjo in vso večnost daje Bogu hvalo in slavo. Čeprav se je Duns Skot zavedal, da nas je Kristus v resnici odrešil s svojim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem zaradi izvirnega greha, pa odločno trdi, da je učlovečenje največje in najlepše delo vse zgodovine odrešenja in da ga ne more pogojevati nobeno prigodno dejanje, ampak je izvirna božja zamisel, da končno združi vse stvarstvo v osebi in mesu Sina.

Kot zvest učenec sv. Frančiška je Duns Skot rad kontempliral in oznanjal skrivnost odrešilnega Kristusovega trpljenja, ki je izraz neizmerne ljubezni Boga, ki z obilno velikodušnostjo posreduje iz sebe žarke svoje dobrote in ljubezni (prim. *Tractatus de primo principio*, c. 4). In ta ljubezen se ne razodeva samo na Kalvariji, ampak tudi v presveti evharistiji, do katere je Duns Skot gojil veliko pobožnost; videl jo je kot zakrament resnične Jezusove navzočnosti ter kot zakrament edinosti in občestva, ki nas vodi k medsebojni ljubezni in k ljubezni do Boga kot najvišjega skupnega dobrega (prim. *Reportata Parisiensia*, in IV Sent., d. 8, q. 1, n. 3). Dragi bratje in sestre, to teološko gledanje, ki je očitno kristocentrično, nas odpira za kontemplacijo, čudenje in hvaležnost: Kristus je središče zgodovine in vesoljstva, on daje smisel, dostojanstvo in veljavo našemu življenju! Kakor papež Pavel VI. v Manili bi tudi jaz rad danes vzkliknil svetu: »[Kristus] razodeva nevidnega Boga, je prvorojeni vsega stvarstva, je temelj

vseh stvari; on je učitelj človeštva, je Odrešenik; on se je rodil, je umrl in je vstal za nas; on je središče zgodovine in sveta; on je tisti, ki nas pozna in nas ljubi; on je sopotnik in prijatelj našega življenja ... Najraje sploh ne bi nehal govoriti o njem« (Homilija 29. novembra 1970).

Ni pa predmet razmisleka pretanjenega učitelja samo vloga Kristusa v zgodovini odrešenja, ampak tudi vloga Marije. V Skotovem času je

nauku, po katerem je bila Marija že od prvega trenutka svojega spočetja izvzeta od izvirnega greha, večina teologov postavljala ugovor, ki je bil navidez nepremagljiv: dejansko se je na prvi pogled zdelo, da je vesoljnost odrešenja omajana s to trditvijo, kakor da Marija ne bi potrebovala Kristusa in njegovega odrešenja. Zato so teologi nasprotovali tej tezi. Duns Skot pa je tedaj, da bi razložil to obvarovanost od izvirnega greha, razvil razloge, ki jih je kasneje sprejel tudi papež Pij IX., ko je leta 1854 slovesno razglasil dogmo o Marijinem brezmadežnem spočetju. Razlog je torej »vnaprejšnja odrešenost«, po kateri brezmadežno spočetje predstavlja mojstrovino odrešenja, ki ga je izvedel Kristus, ker je prav moč njegove ljubezni in njegovega sredništva dosegla, da je bila Mati obvarovana izvirnega greha. Torej je Marija povsem odrešena; Kristus jo je odrešil že pred njenim spočetjem. Skotovi sobratje frančiškani so z navdušenjem sprejeli in širili ta nauk; tudi drugi teologi so se – pogosto s slovesno prisego – zavzeli v njegovo obrambo in izpopolnitev.

S tem v zvezi bi rad poudaril dejstvo, ki se mi zdi pomembno. Resni teologi, kakor Duns Skot v primeru nauka o brezmadežnem spočetju, so s svojim specifičnim miselnim prispevkom obogatili to, kar je božje ljudstvo že samo od sebe verovalo o blaženi Devici in tudi razodevalo v dejanjih pobožnosti, izrazih umetnosti in na splošno v krščanskem življenju. Tako je bila vera v Marijino brezmadežno spočetje in tudi

v njeno telesno vnebovzetje že navzoča med božjim ljudstvom, medtem ko teologija še ni našla ključa, da bi jo razložila v celovitosti nauka vere. Torej božje ljudstvo prehiteva teologe, vse to pa po zaslugi tistega nadnaravnega *sensus fidei*, to je tiste sposobnosti, ki jo vliva Sveti Duh, ki nas usposablja, da sprejmemo resnico vere s ponižnim srcem in dušo. V tem smislu je božje ljudstvo »prehitevajoče učiteljstvo«, ki pa ga potem mora teologija poglobiti in umsko sprejeti. O da bi mogli teologi vedno nastaviti uho temu izviru vere in ohraniti ponižnost in preprostost malih! To sem omenil pred nekaj meseci, ko sem rekel: »Imamo velike učenjake, velike izvedence, velike teologe, učitelje vere, ki so nas marsikaj naučili ... Prodrli so v podrobnosti Svetega pisma ... niso pa mogli videti same skrivnosti, pravega jedra ... Bistveno jim je ostalo skrito! Nasprotno pa so tudi v našem času mali, ki so spoznali to skrivnost. Mislim na sv. Bernardko Soubirous, na sv. Terezijo iz Lisieuxa z njenim svežim »neznanstvenim« branjem Biblije, ki pa vstopa v srce Svetega pisma« (Homilija. sv. maša s člani Mednarodne teološke komisije, 1. decembra 2009).

Končno pa je Duns Skot razvil točko, za katero je sedanjí čas zelo občutljiv. Gre za témo svobode in njen odnos z voljo in umom. Naš avtor poudarja svobodo kot temeljno značilnost volje; v izhodišču zastavi voluntaristične težnje in misel razvija v nasprotju s tako imenovanim avguštinskim in tomističnim intelektualizmom. Za sv. Tomaža Akvinskega, ki sledi sv. Avguštinu, svobode ni mogoče razumeti kot volji vrojene značilnosti, ampak kot sad sodelovanja med voljo in umom. Zamisel o vrojeni in absolutni svobodi, postavljeni v voljo, ki je pred umom, pa tako pri Bogu kot pri človeku dejansko tvega, da bi pripeljala do zamisli o bogu, ki ga ne bi vezala niti resnica niti dobro. Želja po ohranitvi absolutne božje transcendence in drugačnosti s tako korenitim in nepopustljivim poudarjanjem njegove volje ne upošteva, da je Bog, ki se razodel v Kristusu, Bog »logos«, ki je deloval

in deluje poln ljubezni do nas. Gotovo, kot trdi Duns Skot v liniji frančiškanske teologije, ljubezen presega spoznanje in je vedno sposobna dojeti več kot misel, toda to je vedno ljubezen Boga »logosa« (prim. Benedikt XVI., Govor v Regensburgu, v: *Insegnamenti di Benedetto XVI*, II [2006], str. 261). Tudi zamisel o človekovi absolutni svobodi v volji – če pozabimo na nujno povezavo svobode z resnico – ne upošteva, da je treba tudi svobodo osvoboditi od omejitev, ki ji jih nalaga greh.

Ko sem lani govoril rimskim bogoslovcem, sem omenil, da »je bila v vseh časih svoboda velika sanja človeštva, od samih začetkov, še posebej pa v sedanjí dobi« (Govor v Velikem papeškem rimskem semenišču, 20. februarja 2009). Vendar pa nas – poleg našega vsakdanjega izkustva – prav sodobna zgodovina uči, da je svoboda pristna in pomaga graditi resnično človeško civilizacijo samo tedaj, kadar je spravljena z resnico. Če je svoboda odtrgana od resnice, tragično postane počelo razrušenja notranje skladnosti človeške osebe, vir zlorabe oblasti močnejših in nasilnejših ter vzrok trpljenja in žalovanja. Svoboda kakor vse sposobnosti, s katerimi je človek obdarjen, raste in se izpopolnjuje, trdi Duns Skot, ko se človek odpre Bogu in ovrednoti pripravljenost za poslušanje njegovega glasu, ki jo imenuje *potentia oboedientialis*: ko nastavimo uho božjemu razodetju, božji besedi, da bi jo sprejeli, tedaj nas doseže sporočilo, ki z lučjo in upanjem napolni naše življenje in smo zares svobodni.

Dragi bratje in sestre! Blaženi Duns Skot nas uči, da je v našem življenju bistveno verovati, da nam je Bog blizu in nas ljubi v Jezusu Kristusu; in potem gojiti globoko ljubezen do njega in njegove Cerkve. Mi smo pričevalci te ljubezni na tem svetu. Presveta Devica naj nam pomaga, da bomo prejeli to neskončno božjo ljubezen, ki jo bomo v polnosti večno uživali v nebesih, ko bo naša duša končno za vedno združena z Bogom v občestvu svetih.

Prevedel br. Miran Špelič OFM

Afriški pogled na molitev in dejavnost

U soda celega sveta je odvisna od molitve, se pravi od kakovosti našega odnosa z Bogom. On nas je ustvaril. Od Njega prihaja sreča za nas. V resnici ga potrebujemo. Vse nam je podaril in vedno znova se nam podarja. Jezus nam zagotavlja: »Prosrite in se vam bo dalo; iščite in boste našli...« (Mt 7,7). Nekaj vrstic naprej Jezus pomenljivo doda: »Ne pojde v nebeško kraljestvo vsak, kdor mi pravi: »Gospod, Gospod,« ampak kdor uresničuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 7,21). Zato iskanje Božje volje v našem življenju in izročitev tej volji predstavlja preizkus, ki razodeva globino naše intimne povezanosti z Očetom. Povej mi, kako moliš, in ti bom povedal, kdo si. Ko Boga ljubimo na prvem mestu in mu prvemu služimo, molitev

dviga našo dušo k blaženi Sv. Trojici in postane klic po dejanju in podaritvi sebe z vsemi močmi. In ta pogled narekuje naše obnašanje v življenjskih težavah.

Predstavljajte si tri može, ki se jim v oddaljeni, samotni in obkoljeni vasi pokvari motorno kolo. Prvi mirno postavi motor ob pot, pobožno poklekne na kamnito pot in moli pod vročim soncem. Na glas ponavlja brezkončne litanije svetnikov in od nebes pričakuje čudežen poseg. Na žalost ne dobi nobenega odgovora, in to navkljub njegovemu obilnemu znoju in bolečim kolenom.

Drugi računa le na svojo mehanično spretnost, a mu vseeno ne uspe odkriti okvare. Postane živčen. Z jezo z vseh strani s kladivom udarja po motorju, preklinja proizvajalca, grozi prodajalcu, preklinja vse mimoidoče, ki se ne ustavijo, in končno prekolne še Boga, saj ni za nobeno korist. Očitno se ob takem ravnanju »zdravje« motorja ne izboljša.

Tretji pa pokliče na pomoč božje angele, išče okvaro, odvijte svečko, jo očisti, vrne na svoje mesto in ponovno vžge motor. Na prvi udarec motor vžge, zato s slavljenjem in zahvaljevanjem iz vsega srca nadaljuje svojo pot.

Pouk je jasen. Molitev je vsem dosegljiva, a nekateri jo banalizirajo ali je ne uporabljajo, kot je potrebno. Za posameznika in družino, za skupino ali liturgično občestvo je življenjsko pomembna in nenadomestljiva. Je cement, ki združuje nebesa in zemljo. Jezus je dolge ure s človeškim srcem molil k Očetu. Vendar pa molitev ni čarobna palica, ki bi nas odvrčala od našega dela, napora, znanja in spretnosti. Zato sta v življenju potrebni MOLITEV in DEJAVNOST. Med njima ni nasprotja. Vsaka resnična in zaupna molitev v resnici molivca priganja v dejanje, kakor nas vera pripravlja za dela ljubezni in kakor ljubezen zahteva od ljubljenega, da v resnici pokaže moč ljubezni. Med njima je potrebno razlikovati, a le toliko, da ju učinkoviteje združimo...

Po naših cerkvah žalostno ugotavljam, da sta obe v življenju naših kristjanov večkrat ločeni. Ko je čas za molitev, verniki cerkve z lahkoto napolnijo, a ko je čas za delo, jih malo pride na pomoč. V resnici se moramo vprašati, ali

naši verniki notranje-duhovno življenje jemljejo resno, ali je odskočna deska naše duhovnosti.

Duhovno življenje zahteva veliko discipline in bi ga lahko povzeli v eni sami besedi: tišina: »Je čas za govorjenje in čas za molčanje« (Prid 3,7). Kdor ne zna molčati, ne bo nikoli znal poslušati. Kdor pa ne zna poslušati, se ne bo nikoli znal pogovarjati, ljubiti, moliti. Veliko molitev je jalovih in ne pripeljejo do pričevanja iz vere, ker so naši odnosi z Bogom površinski. Tako malo vernikov se trudi, da bi bili dobri vzgojitelji in državljani, tako malo jih spolnjuje Božjo Besedo, in to zato, ker je njihovo poslušanje evangelijskih vrednot zelo slabotno. Tišina, o kateri govorimo, ni le odsotnost besed, marveč je tišina, ki jo napolnjuje Božja prisotnost. Najtežje ni prenehati z zunanjim klepetanjem, komuniciranjem s prenosnim telefonom in internetom, s poslušanje glasbe iz vokmanov, marveč utišati hrup, ki je v nas: slabe misli, nezdrave želje, hudobne odločitve, otročje tuhtanje...

Pascal N'Koué, škof v Natitingou (Benin), prevedel p. Pepi Lebreht

Predstavljamo naše duhovne asistente

P. Danilo Holc OFMConv

je duhovni asistent krajevnega bratstva FSR Sostro, član kolegija duhovnih asistentov pokrajinskega bratstva FSR ljubljanske nadškofije in urednik revije Med nami – Duh Assisija in Brezmadežna

P. Danilo, kakšne so vaše službe v skupnosti, kjer bivate?

Najprej vsem bralcem prav lep pozdrav ter mir in dobro.

Lansko leto smo imeli bratje minoriti redni provincialni kapitelj in tako kot na vsakem kapitlju po pregledu pretekle poti ter svojega evangelijskega in bratskega življenja naredili tudi načrte za prihodnost. Seveda to potegne za seboj, da se na novo »premešajo karte« ali se po samostanih zgodijo personalne spremembe, premestitve. Iz prelepega starodavnega piranskega samostana sem prišel v Sostro, kjer sem

gvardijan ali predstojnik skupnosti bratov in magister ponovincev. V provinci pa sem sprejel tudi tajništvo za Duh Assisija, kar pomeni, da urejam revijo Med nami in skrbim za romanja v Assisi in na Poljsko po poteh sv. Maksimilijana Kolbeja.

V KB FSR Sostro ste tudi novi duhovni asistent. Katere so vaše naloge v bratstvu in kako doživljate svojo službo?

Res je, obenem sem sprejel tudi službo duhovnega asistenta KB FSR Sostro. Lepo je, da ste uporabili besedo služba, ki pomeni služenje. Vsak človek prejme od Boga določene darove, s katerimi je dolžan služiti drugim. Redovniki, duhovniki smo služabniki in oskrbniki od Boga zaupanega nam ljudstva. Ne vem, koliko mi to osebno uspeva, saj so človeške moči večkrat tako slabotne. To pa je po drugi strani lahko človeku v pomoč, saj terja od njega držo majhnosti pred Bogom in računanje na Njegovo pomoč.

Ker v župniji Sostro nisem polno vključen v župnijsko pastoralno delo, sem kot duhovni asistent na neki način vendarle povezan ljudmi iz župnije, predvsem s temi, ki so člani Frančiškove družine, in to je prav lepo. Seveda želim, da bi se vsi člani in tudi mi bratje, ki jih spremljamo, počutili kot ena velika Frančiškova družina. Zato se srečanj udeležujeta tudi župnik p. Andrej Šegula in ponovinec br. Andrej Mohorčič. Mimogrede naj omenim, da so nekateri drugi bratje vključeni še v spremljanje Frančiškove mladine in otrok. Zdi se mi pomembno, da ne gre za to, da bi zgolj eden spremljal in vodil neko skupino ljudi v župniji, da ne gre samo za posamezno odgovornost. Frančiškove družine tudi ne želim razumeti zgolj kot ene od pastoralnih skupin v župniji. Že v svoji naravi je to red, Frančiškov svetni red. Kot pri drugih poklicih v Cerkvi gre tudi tukaj za poklicanost ljudi, da

Ljudje v FSR pričujejo, da verjamejo v ljubezen, v odpustanje, v to, da je možno živeti med seboj v pristni preprostosti, biti brat in sestra ...

svojo duhovno podobo gradijo ob karizmi sv. Frančiška in tako pomagajo nam redovnikom I. reda in redovnicam II. reda graditi Cerkev. Ali ni najlepše graditi Cerkev na preprost način, kot bratje in sestre med seboj? To se mi zdi tisto lepo pričevanje edinosti, enosti, medsebojne odgovornosti, ki jih je doživljala prva cerkev in so zapisane v Apostolskih delih. Zgledi so vedno močnejši od vseh še tako lepih besed. Zato se mi je Frančiškova družina zdela vedno tisto zdravo jedro, ki ni namenjeno sama sebi, temveč pomaga h graditvi celotnega župnijskega občestva.

Pa še same naloge v bratstvu?

Svojo nalogo vidim predvsem v duhovnem spremljanju, v pripravi razmišljanja ob Božji besedi, ki je bila tudi sv. Frančišku temelj življenja, ali pripravi kakšne kateheze. Toda vsega ne pripravljам sam. Kakšno katehezo pripravi župnik ali pa tudi članica bratstva, ki je odgovorna za vzgojo. Ta soodgovornost in sodelovanje se mi zdita čudovita. Seveda pa je moja naloga

Mislim, da tudi tisti, ki so zapustili vrste mladih (op. ur. Frančiškove mladine) in jih trenutno ni nikjer, nosijo v sebi lepe izkušnje povezanosti, edinosti, skupnosti, ki se jih bodo nekoč spomnili in spet poiskali tisto toplo zavetje, razširjeno družino, ki jih bo nagovarjala in kjer se bodo počutili sprejeti kot bratje in sestre.

spremljati člane tudi na drugih srečanjih, ki jih pripravljajo bratje in sestre FSR.

Kaj lahko Frančiškov svetni red ponudi današnjemu človeku?

Danes, ko doživljamo inflacijo besed, ko ljudje več ne verjamejo besedi, se mi zdi, da je še samo zgled tisti, ki prepriča. Sploh pa ne gre za prepričevanje, temveč za pričevanje. Če resnično verjamemo Jezusu in njegovi besedi, evangeliju, potem je življenje, ki je zgled, samo posledica. Ljudje v FSR pričujejo, da verjamejo v ljubezen, v odpustanje, v to, da je možno živeti med seboj v pristni preprostosti, biti brat in sestra, kakor duhovnik pozdravi vse navzoče na začetku sv. maše.

Kako bi pritegnili mlajše brate in sestre?

Težave z novimi poklici v FSR se pojavljajo domala v vseh bratstvih po Sloveniji, pa mislim, da tudi v svetu. Seveda ne smemo obupati. Pred leti se je začelo delo s Frančiškovimi otroki in mladino, ki so neko upanje. To bi bil lahko dolgoročno podmladek FSR, ki se morda danes še ne vidi. Mislim, da tudi tisti, ki so zapustili te vrste mladih in jih trenutno ni nikjer, nosijo v sebi lepe izkušnje povezanosti, edinosti, skupnosti, ki se jih bodo nekoč spomnili in spet poiskali tisto toplo zavetje, razširjeno družino, ki jih bo nagovarjala in kjer se bodo počutili sprejeti kot bratje in sestre. Konkretno v tem času pa nekateri zaobljubljeni člani bolj, nekateri manj uspešno privabijo kakšnega novega člana v FSR na podlagi povabila ... Bratska beseda je verjetno najlepše povabilo. Nikakor pa ne smemo zanemariti molitve, saj je Gospod tisti, ki obuja nove duhovne poklice, tudi v vrstah FSR.

Katera področja delovanja je treba še poživiti oziroma na novo odkriti?

Ker se člani FSR v povprečju starajo, bi bilo lepo, še posebno v tem letu krščanske dobrodelnosti in solidarnosti, morda poživiti bolniški apostolat. Pod tem razumem, da dobrodelnost ni samo darovati nekaj materialnega, temveč tudi nekaj svojega časa. Mlajši in zdravi člani so, trdo rečeno, skoraj »dolžni« obiskovati in

... morda poživiti bolniški apostolat. Pod tem razumem, da dobrodelnost ni samo darovati nekaj materialnega, temveč tudi nekaj svojega časa. Mlajši in zdravi člani so, trdo rečeno, skoraj »dolžni« obiskati in skrbeti za svoje člane z obiski na domu vseh, ki se več ne morejo udeleževati srečanj, tistih v bolnišnicah ali v domovih za ostarele ... Seveda pa ljubeča iznajdljivost najde še kakšno možnost delovanja.

skrbeti za svoje člane z obiski na domu vseh, ki se več ne morejo udeleževati srečanj, tistih v bolnišnicah ali v domovih za ostarele ... Seveda pa ljubeča iznajdljivost najde še kakšno možnost delovanja.

Pater, večkrat vas vidimo s kitaro v roki in radi vam prisluhnemo.

Kitara je res moja spremljevalka. Moram pa kar priznati, da v zadnjem času ob drugih obveznostih velikokrat pozabim nanjo. A nisem je še popolnoma odložil. Ko sem bil kaplan in bolj aktivno spremljal skupine Frančiškovih otrok in mladine ali bil bolj vključen v župnijsko katehezo, mi je bila kitara odličen pripomoček.

Kot Frančiškov brat rad to povežem tudi s sv. Frančiškom. Glede na to, da je bil Frančišek v mladosti trubadur in kasneje »duhovni pesnik«, še posebno ob Frančiškovem prazniku rad kakšno zapojem s kitaro. Seveda tudi ob drugih večjih praznikih ali ko pastoralno pomagam v drugih župnijah ...

Kako bi z glasbo oziroma petjem lahko bolj popestrili naša srečanja, saj je bila pesem tudi Frančišku v veselje?

Frančišek je rad prepeval in je spodbujal svoje brate k petju hvalnic Gospodu. Če v čem, potem je bil Frančišek v zgodovini izviran prav v tem, da je oznanjal evangelij s pesmijo na ustih. Nekje sem zasledil, da Frančiškova zasluga ni v tem, da je odkril »evangelij uboštva«, to so pred njim in v njegovem času odkrili že drugi. Je pa prvi, ki je ta »evangelij uboštva« povezal s poezijo, s pesmijo. To bi si lahko vzeli za vodilo vsi »Frančiškovi«. Menim, da je prepevanje potrebno samo osmisliti. Prepričan sem, da kakšne preproste Frančiškove ali druge pesmi, ki jih prepevamo ob kitari, znajo mnogi zapeti. To je dobro izkoristiti na srečanjih, molitvenih urah, romanjih ... Seveda se lahko zapoje tudi brez kitare, če drugače ni mogoče.

Še kakšno sporočilo za bralce Brata Frančiška?

Morda bi za konec sam postavil retorično vprašanje, ki je bilo zapisano na vratih nekega doma duhovnih vaj: »Koliko si ti bolj srečen zato, ker jaz živim?« Trenutki življenja so nam podarjeni od Boga. Ne samo za nas. Kakor smo zaradi svetniškega življenja sv. Frančiška mnogi obogatili svoje življenje in postali srečnejši, tako naj vsi »Frančiškovi« z radostnim življenjem v Sv. Duhu prinašamo srečo tudi drugim bratom in sestrám po vseh poteh sveta.

Dragi p. Danilo, hvala za vse globoke misli, ki ste jih zaupali bralcem Brata Frančiška. Še naprej vam želim veliko predanosti in navdušenja pri delu za FSR in naj vaša pesem ne neha zveneti v slavo Bogu in v veselje nas vseh. Mir in dobro.

Pogovor je pripravila Mateja Trajbarič FSR

800-LETNICA KARIZME SV. KLARE

**Na cvetno nedeljo,
17. aprila 2011,
se bo začelo jubilejno Klarino leto
ob 800-letnici ustanovitve
Reda ubogih sester sv. Klare
in bo trajalo do praznika svete Klare,
11. avgusta 2012.**

Praznujmo skupaj!

Pri sestrah klarisah v Nazarjah bo:

**na cvetni petek in soboto, 15. in 16. aprila 2011,
18. Klarin dan mladih z naslovom
Kristus – moja ljubezen in moje življenje;**

**na cvetno nedeljo, 17. aprila 2011, slovesni začetek Klarinega leta
ob 16.00 – somaševanje vodi celjski ordinarij msgr. dr. Stanislav Lipovšek,
nato blagoslovitev križevega pota.**

Poglavja iz zgodovine slovenske skupnosti v Calumetu

Izseljevanje Slovencev v Združene države

V prispevku obravnavam Slovence v Calumetu in v njegovi širši okolici, na tako imenovanem gornjem michiganskem polotoku. Priseljivanje Slovencev v Calumet je del širšega slovenskega naseljevanja v Združenih državah.

Združene države se imajo za svoj napredek v veliki meri zahvaliti prav priseljencem iz Evrope. Pri ameriškem napredku so sodelovali tudi Slovenci, ki so se iz slovenskega prostora v Ameriko najbolj množično izseljevali med letoma 1870 in 1924.

Med vzroki za izseljevanje Slovencev moramo v prvi vrsti omeniti slab socialni položaj slovenskega človeka in tehnološki zaostanek v kmetijstvu, ki je vodil kmete k iskanju boljšega življenja. Slovensko-ameriški zgodovinar John Arnež v svoji knjigi Slovenci v New Yorku takole opiše položaj slovenskega izseljenca: »Ljudje, ki so odhajali čez morje, so mislili le na eno stvar: kako si izboljšati gospodarski položaj. S tem da so odšli zdoma, nikakor niso hoteli trditi, da doma sploh ne bi mogli živeti; hoteli so le nekam, kjer bi bilo boljše in lažje življenje, in si tako pripravili prijetnejšo bodočnost.« Ob tem moramo v času množičnega izseljevanja upoštevati tudi druge spodbujevalce, med njimi še posebno vabljivost Amerike.

Večina Slovencev je dobila prvi stik z Ameriko prav v New Yorku. Skozi New York je prišlo v letih 1820 do 1920 okoli 70 odstotkov vseh naseljenecv. Ostalih 30 odstotkov pa je prišlo skozi pristanišča Boston, Baltimore, New Orleans ter skozi zahodno obalo. Slovenski izseljenci so se večkrat vračali domov, toda ko so ugotovili, da si na domačih tleh ne morejo ustvariti dostojnega življenja, so se vrnili v Združene države in tam tudi ostali.

Zgodovinski in geografski opis Calumeta

Prebivalstvo ZDA se je v prvem desetletju po državljanski vojni povečalo za skoraj sedem milijonov. Pri tej številki je potrebno upoštevati tudi nove priseljence. Tako je bilo leta 1870 v ZDA 38,500.000 prebivalcev, deset let kasneje 50,100.000, leta 1900 pa že 76,100.000. Ker je v ZDA prihajalo vedno več priseljencev, je narod postal bogatejši za novo delovno silo. Priseljenci so naselili ter obdelali še preostala zemljišča velikega nacionalnega ozemlja na celinei.

ZDA so doživljale industrijski razcvet, ki je bil najbolj intenziven proti koncu 19. stoletja. Tako so ZDA do leta 1890 postale vodilna industrijska sila na svetu. Nagel razvoj gospodarstva so poleg ostalih pogojev omogočali tudi vedno novi priseljenci iz Evrope in drugih delov sveta. Rudniki in tovarne so zahtevale številne pridne roke, med katerimi je bilo tudi veliko slovenskih. Tako najdemo največ Slovencev v raznih rudnikih širom Amerike, poleg tega pa še v jeklnah in drugih obratih težke industrije. Delo je bilo težko in v času industrijskega razcveta tudi dobro plačano. Tako je bilo v Ameriki na eni strani moč najti svobodo in enakost, na drugi strani pa trdo in neizprosno delo.

Calumet je druga najstarejša slovenska naselbina v Združenih državah. Prva slovenska naselbina je bila v Brockwayu v Minnesoti, kamor je leta 1865 prišla prva skupina Slovencev iz Gorenjske. Ta naselbina je bila prva med mnogimi, ki so jih slovenski priseljenci zgradili v 80-ih letih 19. stoletja v Minnesoti, Michiganu, Ohiju, Illinoisu in Pensilvaniji. Calumet je sicer vas v mestni občini Calumet, v okraju imenovanem Houghton, ki leži v ameriški državi Michigan na tako imenovanem gornjem michiganskem polotoku. Prvi priseljenci na polotoku so bili Francozi, za njimi so prišli Nemci, Švedi, Finci, Irci in Slovenci.

Sama beseda Calumet pomeni okrašen lesen jašek, ki so ga Indijanci uporabljali kot daritev bogovom, to je tako imenovana pipa

miru. Calumet se je prvotno imenoval Red Jacket, ljudje pa so se začeli naseljevati v njem leta 1864. Red Jacket je obdržal svoje ime vse do leta 1929, ko se je tudi uradno preimenoval v Calumet. Prebivalci mlade slovenske naselbine, ki je nastajala v središču Calumeta, v delu, imenovanem Red Jacket, so skupaj s hrvaškimi priseljenci leta 1889 ustanovili lastno župnijo, cerkev pa so zgradili leto kasneje.

Slovenci so v Calumet prišli z vseh strani Gorjancev. Tako so prišli iz Vinice, Črnomlja, Semiča in iz Poljan, največ slovenskih priseljencev pa je prišlo iz vasi Doblič v Beli krajini. Izmed Slovencev se je v Calumetu leta 1861 prvi naselil Jožef Vertin, tri leta kasneje pa mu je sledil še Peter Rupe.

Prvi slovenski misijonar, ki je deloval na gornjem michiganskem polotoku, je bil Friderik Baraga. Tako Leon Vončina, pisec Baragovega življenjepisa, piše: »Leta 1843 je prišel Baraga prvič, pa tudi kot prvi h Gornjemu jezeru, kajti pred njim ni bilo še nobenega misijonarja v tistih divjih krajih, ki se razprostirajo okoli neizmerno velikega Gornjega jezera.« Sicer je Baraga priplul v newyorško pristanišče že leta 1830. V L'Anse se je škof Friderik Baraga prvič pripeljal 24. maja leta 1843, pet mesecev kasneje pa je Baraga obiskal L'Anse še enkrat. Tam je preživel deset let, polnih dela in truda, pa tudi polnih najlepših sadov. Kot je zapisal Peter White, je bilo v L'Ansu leta 1850 okoli 800 Očipvejcev, 100 ali nekaj več pol-indijancev in 20 do 30 kanadskih Francozov, poročenih z Indijankami. Baragi je uspelo krščanske Indijance odtegniti vplivu poganstva, gozdov in žganjetržcev. Tako jim je za tri leta najel nekaj poljedelcev, ki so jih učili kmetovanja, kljub temu pa Indijancev za tovrstno delo ni mogel dovolj navdušiti. Indijanci so se raje oprijeli mizarstva, tesarstva, kovaštva in ključavničarstva, poleg tega pa so hodili sekat drevesa.

Baraga je bil v svojem življenju poleg duhovnika tudi odličen jezikoslovec. Tako je leta 1830 izdal molitvenik, imenovan Dušna paša, dve leti

kasneje je napisal še molitvenik v otavščini. Prav gotovo je škof Baraga pustil velik pečat ameriško-indijanskemu slovstvu, ko je leta 1850 izdal knjigo A theoretical and practical Grammar of the Otchipwe language ... for the use of Missionaries. Ob tem je treba dodati dejstvo, da je Baraga pisal knjige v preprostem, razumljivem slogu, tako da so predvsem molitvenike lahko razumeli tudi neizobraženi indijanski otroci. Barago skupaj s še nekaterimi Slovenci, na primer Francem Pircem, Lovrencem Lavtižarjem, Otonom Skolo, Janezom Čebuljem, Andrejem Skopcem, Jožefom Buhom in drugimi lahko uvrščamo med prve ljudi, ki so oznanjevali krščansko vero ameriškimi staroselcem.

(se nadaljuje) mag. Dominik Janez Herle

Darovi januar in februar 2011 za revijo Brat Frančišek

Dragi bratje in sestre!

Kljub velikemu govoričenju o finančni krizi in celo pretresom v naši krajevni cerkvi ste se vseeno zelo velikodušno izkazali s svojimi darovi, kar nas zelo veseli. Tako se lahko v to pomlad podajamo brez skrbi, da bo naš Brat Frančišek lahko še naprej izhajal in nam prinašal duha enosti. Seveda pa bomo vašo pomoč potrebovali še naprej. Svoje prispevke lahko nakažete na račun, objavljen v kolofonu, ali pa vam pošljemo položnico. Kaj ni čudovito, da v današnjem času, ko je vse tako prepleteno s financami, mi lahko izhajamo brezplačno! To je posebna milost. Če pa poznate koga, ki bi še želel prejemati revijo, naj se le naroči.

FSR Sostro, 300 €

KB Peter in Pavel Ptuj 130€

KB Sv. Vid 120€

Kristina Kačičnik, Neda Štiglic, Župnija Kranj, KB
Kostanjevica, Minka Kuclar 100 €Tatjana Kobi, Katja Sabolič, Mrzljak, FBS Brezje,
ŽU Zreče, Ivanka Kurinčič, SŠ Sv. Jakob, ŽU
Dobova 50 €

Franc Kamenik 45€

Matilda Balažic, Mojca Žebaljec, Župnija Gorje,
SŠ, Tone Kosar, Janez Gregorc 40€Majda Ambrožič, župnija Bela cerkev, Salezijanski
dom Golnik, Vera Golob, Rudi Zore, Justina
Sterle, Franc Kasel, Emica Vnuk, Martina Hra-
stnik, Anica Švab, Majda Samaluk, Alma Prijon,
Lidija Grbec, Anica Ličen., Dolores Lipovšek,
Marija Vengust 30€

Anton Vidic, župnija Hajdina 25€

Stanko in Zlatka Šorli, SŠ MB, Vida Bobek, Marta
Bizjak, SŠ Radovljica, Kristina Kovše, Zdravko
Grahor, Marjan Arhar, Jožefa Sešek, Albina
Senica, Marija Svenšek, Ana Alessandra, Jelka
Lapajne, Jernej Krajšek, Ana Matanič, Marija
Magdalena Kregar, Marjan Penes, Albin Sketa,
Albina Meglič, Marija Stariha Ovsiš, Angela
Kern, Jožef Vovk, Marjeta Perušek, Marija
Ferčak, Ana Mrzlak, Tilka Balažic, Stanko Šorli,
Ana Juhart, SŠ Brezje, Katarina Kajfež, Marija
Požgane, minoritski samostan Olimje, Viljem
Kopše, SŠ MB, Sestre FBS sv. Trojica, CilkaKranjc, Sestre frančiškanke Sl. Bistrica, O.M. žu-
pnija Celje sv. Danijel, Frančišek Markelj, Andrej
Hren, Rezka Zore, Ciril Matjaž, Franc Strašek,
Valentina Tišler, Marjanovič, SŠ MB, Ana Murko,
Frančiška Metelko, Ivan Napret, Tilka Eiselt, Janja
Kamnikar 20€

Olga Božič 18€

Marija Dvoršak, Feliks Čebokli, Mirko Pristov, Šol-
ske sestre DND Ilirska Bistrica, Branka Kočevar,
Frančiška Turk, SŠ Ajdovščina, župnija Rovte,
Jožefa Zalaznik, SŠ Ljubljana, Matjaž Delčnjak, SŠ
Trebneje, Legen Martjanci, Angela Žgavec, Franc
Lasbaher, Katarina Šuštaršič, Mira Triplat, Vanda
Toman, Ana Ulaga, Pepca Kramžar, Aleksandra
Plesničar, Nana Marija Pucelj, Milena Vidmar,
župnija Stari Trg pri Ložu, Šolske sestre, Jolanda
Zver, Sonja Zver, FSR Kamnik 15 €Helena Lovrenčak, Mirjana Furlan, Marija Mija
Tavčar, župnija sv. Križ Gabrovka, Marija Ru-
dman, Tončka Rupar, Helena Holecek, Vida
Nahtigal, Ela Acman, Župnija Podgraje, Franc
Jakopič, Ivanka Frelih, Ivan Glusic, Marija
Vidmar, Francka Jurkovnik, Kristina Stalec,
Zdenka Kocan, Ivica Kirn, Likar, Marija Zizek,
Alozij Golicnik, Jožica Vidmar, Darinka Vidmar,
Marija Vidmar, Barbara Kosuta, Lidija Jagodic,
Mimi Gober 10€

Zinka Turk 8,4€

Franci Koncilija, Vanja Jesenovec, Marinka Karlinger,
Mojca Pirih 5€

DUHOVNI KAPITELJ BRATOV IN SESTER FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA

DOM DUHOVNOŠTI
SV. BENEDIKT, KANČEVCI

8. - 10. APRIL 2011

»DOBRODELNOST IN SLUŽENJE«

»Dobrotljivost
pa je kakor blagoslovljen vrt«
(Sir 40,17)

Na kapitelj so vabljeni:

člani Narodnega sveta FSR Slovenije,
predsedniki pokrajinskih
in krajevnih bratstev,
odgovorni za vzgojo v pokrajinskih
in krajevnih bratstvih,
duhovni asistenti pokrajinskih
in krajevnih bratstev,
predstavniki FO in FRAMA

Čezmejno bratsko srečanje

ob jaslicah v kapucinskem samostanu
v Vipavskem Križu

Sv. Frančišek je že četrtrič ob jaslicah čezmejno bratsko združil pokrajinski bratstvi Frančiškovega svetnega reda koprške škofije in Furlanije Julijske krajine iz Italije, predvsem pa krajevna bratstva FSR iz Kostanjevice, Vipavskega Križa in Gorice.

Na praznik Jezusovega krsta in na dan zahvalne sv. maše frančiškanov ob 200-letnici prihoda frančiškanov na Kostanjevico dne 9. januarja 2011 smo se v popoldanskih urah zbrali v zavetju kapucinskega samostana v Vipavskem Križu, kjer je potekalo molitveno dvojezično bogoslužje pod naslovom »Tako je sveti Frančišek v Grecciu začel tradicijo jaslic.«

Srečanja so se udeležili tudi koprski pomožni škof Jurij Bizjak, goriški nadškof Dino de Antoni, provincialni minister frančiškanov p. Stane Zore, naši duhovni asistenti in vsi, ki jih serafinski oče že dolgo nagovarja. Cerkev je bila napolnjena do zadnjega kotička, otroci so sedeli kar na blazinah na tleh, med nami

pa je bil močno prisoten Franciškov duh, ki je med seboj povezal bratstva različnih jezikov iz celotne koprške škofije ter goriške in videmske pokrajine.

Molitveno bogoslužje smo pričeli z lepim krščanskim simbolom, znamenjem križa, in nagovori voditeljev, zatem pa smo se pustili voditi sv. Francišku, ki vedno znova nagovarja tako nas kot tudi mnoge slovenske in tuje pisatelje. Prislunili smo božičnemu dogodku izpred 800 let, ki se je dogajal v Grecciu, kakor ga je opisal naš rojak, pisatelj France Bevk, v svoji knjigi »Brat Francišek«. Ker smo želeli branje besedila popestriti in ga še bolj približati, so Franciškovi otroci in FRAMA s Kostanjevice in iz Vipavskega Križa pripravili animacijo vseh dogodkov. Seveda v molitvenem bogoslužju nismo samo molili, prislunili smo tudi angelskim glasovom otroškega zbora iz Kostanjevice in Štandreža. Oba zbora sta združila moči in ponesla božični mir med vse zbrane. V skritih koticah srca pa je zadonela tudi pesem »Francišek, pojdi in popravi mojo hišo«, ki so jo zapela štiri dekleta iz goriške stolnice ob zvokih kitare.

Ob koncu srečanja sta nas nagovorila tudi oba prisotna škofa in izrazila zadovoljstvo, da nadaljujemo tradicijo čezmejnega bratskega srečanja predstavnikov dveh narodov v duhu bratske ljubezni. Kot pravi pesem: »Kako prij-

tno in dobro je, kjer v složnosti bratje so združeni, tam Bog obljublja svoj blagoslov, večno življenje.« Tako smo občutili Boga v tej urici druženja. Tako otroci in mladi kot starejši smo doživeli dotik Božjega Deteta, Emanuela, Boga z nami.

Iskrena HVALA vsem sodelujočim, tako FO, FRAMI, FSR, vsem zborom in vsem prisotnim. Beseda HVALA naj bo izrečena tudi Bogu, ki je z nebeškega okna bdel nad nami. Naj ta dan odmeva v naših srcih vse leto, ki je pred

nami. Naj bo v naših srcih vedno prisoten mir, ki ga podarja Gospod. Naj nas vedno in povsod vodi stavek sv. Franciška: »Kadar razglašam mir s svojimi ustnicami, bodi previden, da ga imaš še več v svojem srcu.«

MIR IN DOBRO
Petra Sovdat

DUHOVNE VAJE

Ko si Franciškovi bratje in sestre v svetu prizadevate, da izpolnujete evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa po zgledu svetega Franciška Asiškega, uporabljate različna sredstva, ki so vam pri tem v pomoč. Kolegij narodnih duhovnih asistentov si prizadeva, da bi vsako leto organiziral tudi duhovne vaje za vas.

Kaj so duhovne vaje? Večkrat uporabljam naslednjo prisposodobu. Ko smo hodili v šolo, samo redno dobivali domačo nalogo za posamezne predmete. Pisanje domačih nalog so bile vaje, ki so nas usposabljal, da smo bili čim boljši v znanju tistega predmeta. Športnik potrebuje treninge, da dosega dobre rezultate. Na treningih dela vaje, ki so potrebne, da se bo usposobil v svoji športni disciplini. Tudi glasbene šole zahtevajo od svojih učencev veliko vaj. Vsake vaje na svoj način usposablja človeka. Tukaj imamo sedaj še duhovne vaje. Lahko rečemo, da gre za prave vaje, ki nas usposablja na duhovnem področju. Človekova duhovna usposobljenost ni sama po sebi umevna, temveč zahteva »vaje« in »treninge«.

Morda boste rekli: saj se že vsak mesec srečujemo v krajevnih bratstvih, ali ni to dovolj? Včasih grem še na kakšno drugo srečanje FSR. Dovolite še eno primerjavo. Ko vozimo avto, nam je jasno, da je potrebno po določenem številu prevoženih kilometrov zaviti na bencinsko črpalko in tam natočiti gorivo. Občasno dotočimo še tekočino za brisanje stekel, ... Za avto pa dobro vemo tudi, da ga je potrebno vsaj enkrat letno odpeljati k mehaniku, da mu bo zamenjal olje, preveril zavore, filtre itd. Kar za avto pomeni servis pri mehaniku, za nas ljudi pomenijo duhovne vaje.

Duhovne vaje običajno trajajo 3 dni, en konec tedna. S tem nekoliko daljšim medsebojnim druženjem pa nam duhovne vaje dajejo tudi lepo priložnost, da v resnici zaživimo bratstvo in sestrstvo, saj si v tem času delimo med seboj več dobrin.

S temi mislimi bi vas rad povabil, da se odločite za udeležbo na duhovnih vajah (prim. Konstitucije, člen 13). V letu 2011 bodo organizirane dvojne duhovne vaje, in sicer:

od 20. do 22. maja 2011 v Vipavskem Križu,
prijavite se br. Marjanu Potočniku, Vipavski Križ 12, 5270 Ajdovščina,
tel. 041 233 726; e-pošta: marjan.potocnik@rkc.si;

od 4. do 6. novembra 2011 v Kančevcih, prijavite se br. Primožu Kovaču,
Kančevci 38, 9206 Križevci v Prekmurju,
tel. 041 780 109; e-pošta: primoz.kovac@rkc.si.

Oboje duhovne vaje bo vodil kapucin br. Marko Senica.

Duhovni asistenti vas spodbujamo, da se v krajevnih bratstvih pogovorite o udeležbi na duhovnih vajah in se razdelite, kam bo kdo šel. Želimo vam, da bi jih doživeli kot milosten trenutek, ko je Bog še posebej pozoren na vsakega od vas in ko boste doživeli lepoto bratstva in sestrstva v FSR.

Duhovnim vajam se lahko pridružite tudi tisti, ki niste člani FSR, Franciškov duh pa vam je blizu.

Br. Primož Kovač, OFM Cap

Hvaležen spomin na Alojza Knavsca, br. Leopolda

Rodil se je 22. marca 1932 kot sedmi otrok očetu Antonu in materi Jožefi v vasi Travniki v Loškem Potoku.

V družini se je rodilo 13 otrok, 6 sinov in 7 hčera.

Brat Alojz se je na pobudo p. Bogdana Marklja OFM, ki je dolga leta služboval v njegovi rodni vasi, odločil da odide z njim na Brezje, kamor je bil p. Bogdan premeščen.

Tako je brat Alojz leta 1948 prišel kot 16-letni fant v frančiškanski samostan na Brezje.

V samostanu je opravljal razna hišna dela.

Prva tri leta je obiskoval poklicno lesarsko šolo in se izučil za mizarja. Po zaključeni poklicni šoli se je zaposlil v Elanu v Begunjah in kmalu odšel na služenje vojaškega roka v Mostar.

Po vrnitvi z JLA je nadaljeval delo v Elanu in ob delu dokončal srednjo tehnično šolo lesarske smeri.

V samostanu je prebival in deloval vse do odhoda p. Bogdana Marklja v župnijo Mošnje.

Od takrat naprej je živel v župnišču v Mošnjah in si kmalu ob njem začel zidati hišo.

V Elanu je spoznal Marico Jauh iz Doslovč, se 25. maja 1963 z njo poročil in jo pripeljal v še nedokončano hišo v Mošnje.

Rodili so se jima trije sinovi: Roman, Slavko in Bogdan.

Sin Bogdan je bil kot frančiškan posvečen v duhovnika 29. 6. 2000 in je danes gvardijan frančiškanskega samostana na Sveti Gori.

Brat Alojz Knavs je skupaj s svojo ženo Marijo 14. januarja 1996 napravil obljube, da bo v FSR živel evangelij po zgledu sv. Frančiška Asiškega, in prejel redovno ime br. Leopold po sv. p. Leopoldu Mandiću.

Frančiškanska provinca Sv. križa ga je 29. novembra 2004 sprejela za svojega posinovljenca.

Brat Alojz je s svojo družino preživel v Mošnjah 48 let.

Vsa ta leta je bil zvest sodelavec samostana na Brezjah, kjer je pomagal br. Leonu pri gospodarskih delih, opravljal vzdrževalna dela v samostanu in baziliki Marije Pomagaj, pomagal pa je tudi v zakristiji, vse do odhoda na zdravljenje v Klinični center v Ljubljano in nato v Kliniko na Golnik, kjer ga je Bog poklical k sebi 30. 12. 2010.

Od njega smo se na pokopališču v Mošnjah poslovili na 2. nedeljo po božiču, 2. 1. 2011, po darovani peti pogrebni sv. maši, ki jo je vodil frančiškanski provincial p. Stane Zore ob navzočnosti številnih duhovnikov in sobratov frančiškanov.

Naj mu bo Gospod po Mariji Pomagaj usmiljen sodnik in bogat plačnik, saj je v življenju naredil veliko dobrih del.

Franc Herle

Obisk svetih treh kraljev

Ding-dong – hišni zvonec. Nič nenavadenega, razen če te zbudi sredi noči. Saj to ni mogoče – ura kaže 5.30 zjutraj. Le kdo lahko zvoni ob tem času? Na vprašanje »Kdo je?« kar čez balkon, se sliši nenavaden odgovor: »Sveti trije kralji.«

In res so v vsej svoji veličastni opravi z zvezdo, ki sveti in se celo vrti! Pa še peti znajo ubrano, večglasno, kot da niso prišli z Jutrovega, ampak so naše gore list.

Ker sem otrok sodobnega časa, hočem takoj zabeležiti dogodek in že bliskam s fotoaparatom.

Radi bi še stopili noter in se poklonili Jezusu. Podarimo mu kraljevske darove – pred jaslice položijo kadilo, zlato in miro (sladkarije v zlatem papirju za naše otroke).

»Ali šele začnate svojo pot?« sprašujeva z Matejo, uri primerno. »Ne, končujemo,« odgovarjajo trije kralji.

Jezusu še odpojejo eno pesem in odidejo v noč s sodobno »kamelo«.

Neverjetno, skoraj pravljico. Pomislil bi, da sem sanjal, če ne bi o dogodku pričevale fotografije in darila ob jaslicah, ki zjutraj prepričajo tudi nejeverne otroke.

Hvala našim bratom minoritom, ki so nam s svojim obiskom pričarali prave pravcate svete tri kralje! Zaslutim močno bratstvo, ki se lesketa tudi v takih majhnih zvezdicah.

Metod Trajbarič FSR

Napovednik dogodkov

APRIL 2011

- 1. – 3. april Kančevci – Duhovne vaje za FRAMO
- 8. – 10. april Kančevci – Duhovni kapitelj FSR 2011
- 8. – 10. april Olimje – PRIDI IN POGLEJ (program za fante, ki razmišljajo o duhovnem poklicu)
- 15. – 16. april Nazarje – Klarin dan mladih »Kristus – moja ljubezen in moje življenje«
- 17. april Nazarje – slovesni začetek Klarinega leta ob 16h somaševanje vodi g. škof Stanislav Lipovšek
- 25. april – 2. maj peš romanje v Assisi (z brati minoriti)

MAJ 2011

- 14. maj Kapela (Nova Gorica) - Festival FO in FRAMA
- 20. – 22. maj Vipavski križ - Duhovne vaje FSR
- 28. – 29. maj peš romanje v Padovo - Po poteh sv. Antona

Duhovne vaje Frančiških otrok v Kančevcih

Od 14.-16. januarja, so v Kančevcih potekale duhovne vaje za Frančiškove otroke Štajerske regije pod vodstvom naše Zdenke. Zbralo se je nekaj več kot 50 mladih nadebudnežev. Vsak je prispeval svoj del pri udeležbi in s svojo prisotnostjo popestril dogajanje teh treh dni. S tem so se nehote držali glavne misli, naj bo vsak izmed nas lučka.

Skupaj smo spremljali zgodbo svete Elizabete Ogrske, ki je zavetnica Frančiškovega svetnega reda. Spoznavali smo njeno življenje in odkrivali skrivnosti molitve ter dobrotelosti. Sveta Elizabeta je bila namreč kraljica, ki je kljub svojemu bogastvu in življenju na dvoru, želela živeti skromno in razdajati sebe in svoje imetje najrevnejšim, tako kot sveti Frančišek. Čeprav so ji vsi na dvoru, razen njenega moža Ludvika, nasprotovali, je vztrajala pri svoji odločitvi za dobro. Ob njej smo razmišljali, kako pomembno je, da smo tudi mi lučke za ta svet. Obdelali smo vse načine, kako se med seboj prižigajo lučke in spoznali, da je naša največja Luč Jezus, ki gori vedno, tudi ko vse druge luči ugasnejo.

Poleg »resnih stvari« pa se je zvrstilo tudi veliko različnih delavnic, iger, pesmi, druženja, smeha ...v glavnem, imeli smo se super!!

Eden od Frančiških otrok je na koncu navdušen komentiral, da bi morali imeti to vsak vikend. Po krajšem premisleku pa dodal, da je kljub vsemu boljše, da je to le enkrat na leto, ker bi sicer lahko postalo vse skupaj dolgočasno ...

*Hvala vsem in vsakemu posebej!
Mir in Dobro! Iva Horvat*

Nagradna številčna izpolnjevanke

Poiščite 12 besed, ki jih zahtevajo opisi, ter jih vodoravno vpišite v oštevilčena polja tako, da vsaki številki vedno pripada ista črka. Ob pravilni rešitvi boste v prvem in zadnjem stolpcu prebrali geslo za letošnje leto solidarnosti.

1. glavno in največje mesto Bahamov, 2. seznam imen, navadno abecedni, 3. kdor kaj prevaža s čolnom, 4. svetopisemski sodnik in poveljnik Izraelcev, znan po nepremišljeni prisegi, 5. vsaka od cest, prog, ki nastane z razcepitvijo ceste, proge, 6. svetopisemska kraljica, ki je rešila Jude pred pokolom, 7. ploščato pecivo z vzorčasto površino in nadevom, skladanec, 8. šumenje listja dreves, 9. žuželka, ki daje med in vosek, 10. nekdanji prebivalec Iberskega polotoka, 11. italijanski (florentinski) renesančni humanist, diplomat, politik in filozof (Machiavelli), 12. v grški in rimski mitologiji kraj, kjer prebivajo duše pravičnih;

sestavila: ga. Frančiška Pavlič

2	1	13	13	1	21
5	6	9	2	5	8
7	10	11	2	1	12
4	4	9	19	14	9
12	1	20	18	9	15
9	13	14	9	12	1
16	1	19	9	11	4
17	9	11	9	13	14
7	9	3	9	11	1
5	3	9	12	5	8
2	5	18	10	11	10
9	11	5	20	5	4

Pravilna rešitev nagradne številčnice v prejšnji številki se glasi:

»Dvakrat da, kdor hitro da«.

Na uredništvo je prispelo kar 30 pravih odgovorov.

Hvala vam za vašo prizadevnost, pa tudi za vsa praznična voščila.

Izžrebani so bili naslednji nagrajenci:

1. nagrada: **Petra Anžlovar**, 1000 Ljubljana;

2. nagrada: **Ana Fabjan**, 1000 Ljubljana;

3. nagrada: **Jelka Pakiž**, 1317 Sodražica.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Küzmičeva 6, 1000 Ljubljana), do 3. aprila 2011. Tokratne nagrade so:

1. nagrada: Christian Gostečnik, Neprodorna skrivnost intime;

2. nagrada: 3 koledarčki 2011;

3. nagrada: 3 kompleti razglednic Sončna pesem.

Obiščimo Stoutenburg ...

Krščanska eko skupnost na Nizozemskem Franciški ekološki projekt, ki se poteka v Stoutenburgu na Nizozemskem, je nemoogoče povzeti v besedah in na prostoru, ki so na voljo tukaj, saj je treba stvar izkusiti na lastni koži, da lahko popolnoma dojameš, za kaj sploh gre.

Projekt Stoutenburg je srečanje z ljudmi, ki so zavezani skrbi za planet in ekologiji prek življenja v skupnosti, hkrati pa ta projekt ponuja možnost, da lahko za nekaj dni tudi sam postaneš del njih in izkusiš takšen način življenja. Jedro skupnosti so ljudje iz različnih okolij in z različnimi izkušnjami ter kokoši, ki se čez dan ves čas prosto sprehajajo naokoli. Kot sodelujoči obiskovalec sem se prek življenja v tej skupnosti začel še močneje zavedati, da kot ljudje pripadamo širši skupnosti Božjega stvarstva.

Zaradi življenja v čudovitem sozvočju s sestro Zemljo, z drugimi in z lokalno skupnostjo, Stoutenburg predstavlja oazo miru ter bratstva oziroma sestrinstva. Gre za dobrodoščilo in gostoljubje, sprejemanje in vključenost, krotkost, zabavo, udeležbo, kontemplacijo in pristne frančiškanske vrednote, ki se odražajo v vsakodnevnem življenju skupnosti. Čeprav sam nisem vegetarijanec, se mi je zdela tamkajšnja vegetarijanska hrana odlična in mi je odprla oči za bogastvo in raznolikost vegetarijanstva. Prav tako je večina sadja, zelenjave ter zeliščnih čajev prihajala z lokalnega vrta ali okolice in bili so enkratni.

Vseh pet dni mojega bivanja v skupnosti sem se pridružil jutranjim in večnim molitvam ter

razmišljanjem, ki so jih vodili člani skupnosti in ki so pogosto vključevala meditativne sprehode skozi gozd. Ti sprehodi so bili močna izkušnja narave – poslušanje ptičjega petja, vonjanje dišav ter svežina jutranjega zraka so občutki, ki so se mi usidrali v srce in bodo tam še dolgo ostali.

Delal sem v ekološkem vrtu, kjer sem zalival zelenjavo, plel vrt, obiral sadje ter nabiral zelišča in cvetove za čaje, hkrati pa sem vso hrano tudi pripravljala za kuhanje ali kasnejše spravilo. obroki so bili pojedina sadov vrta in praznovanje za vse prisotne skupaj z rednimi obiskovalci in pomočniki iz bližnje okolice.

Stoutenburg je v bližini Amersfoorta, ki je od Amsterdama oddaljen približno pol ure vožnje z vlakom proti jugovzhodu. Vsi okoljevarstveniki, ekologi in radovedneži ter tudi tisti, ki iščete počitek in odmik od vsakodnevnega stresa, ste tukaj dobrodošli. Zame je bil čas, ki sem ga preživel tam, pravi blagoslov. Hvala Bogu in skupnosti za ta dar!

Podrobnosti o skupnosti v Stoutenburgu najdete na: www.stoutenburg.nl.

Po članku br. Cathala na spletni strani *Praying nature* (<http://praying-nature.com>)
prevedla Zdenka Pišek

Papež o poslovni družbeni odgovornosti

Ppapež Benedikt XVI. je svojo tretjo okrožnico Caritas in veritate (Ljubezen v resnici), ki je nekakšen odgovor na ekonomsko krizo in prinaša nove poudarke na področju ekonomsko-gospodarskih zakonitosti, objavil julija 2009. Od takrat je kot odgovor na papeževe besede nastalo veliko akademskih člankov in razprav.

Antonio Argandona, profesor ekonomije na prestižnem študijskem centru Opus Dei, je uporabil papežovo okrožnico kot osnovo za podrobnejšo definicijo skupne družbene odgovornosti. Po njegovem mnenju naj bi bilo papežovo dojetje skupne družbene odgovornosti predvsem etično. Skupna družbena odgovornost mora biti prostovoljna in ne vsiljena. Pristna je, če se zanjo odločijo zaposleni sami.

John Breen, profesor na univerzi Loyola v Chicagu, pravi, da je okrožnica del papeške tradicije kritiziranja industrializacije. Toda v svojem članku, objavljenem v Harvard Journal of Law and Public Policy, pravi, da je tokratna papeževa kritika bolj daljnosežna, saj osredotočanje zgolj na dobiček in ne na potrebe družbe ter zanemarjanje odgovornosti vodilnih vodita do pripravljenosti za tveganje ob nepravem času.

Razprava treh ekonomistov z Univerze v Parmi se osredotoča na papežev poziv, da bi bilo potrebno v gospodarstvo vpeljati tudi logiko darovanja brez povračila. Avtorji so prepričani, da lahko profitnim podjetjem pri tem pomagajo neprofitne organizacije, tako da sodelujejo pri razvoju bolj uravnoveženega in človeškega gospodarstva, kakršnega predlaga papež v svoji okrožnici. Tudi strokovnjaki iz poslovne šole v Ingolstadt menita, da bi se lahko profitna podjetja veliko naučila od neprofitnih. Poleg tega želita, da bi prišlo tudi do sprememb v izobraževanju mladih strokovnjakov na področju menedžmenta, in sicer da ne bi bil poudarek samo na dobičku, ampak da bi izobraževali kadre, ki bi jim bila dobrotelost pomembna.

Po *The Economist* povzela Monika Novak

Ljubezen in pravičnost

Mnoge in mnogokrat sem že slišal postavljati v nasprotje ljubezen in pravičnost. Nazadnje se je to zgodilo, ko smo imeli temo s takšnim naslovom na srečanju naše zakonske skupine. Ta zapis je v marsičem zrasel na spoznanjih takratnega pogovora.

Navadno govorimo o ljubezni kot o tisti, ki odpravlja pravičnost. Sploh v krščanskih krogih se pravičnost rada predstavlja kot nekaj starozaveznega, celo zastarelega, kar Kristus odpravlja in postavlja pod vprašaj. Po drugi strani sem se srečal kar z nekaj ljudmi, sploh »stare šole«, ki so v imenu pravičnosti dvomili v sodobno, »moderno« poudarjanje ljubezni.

Če želimo ustrezno soočiti oba ta pojma, je dobro, da si najprej pogledamo, kaj nam pomenita. Stari so za pravičnost radi uporabljali tudi besedo »aequitas«, nekateri jo prevajajo kot »pravšnjost« – to pomeni, da vsakemu in vsemu dam tisto mesto, ki mu gre, da se odzivam in vedem v skladu s stanjem stvari. Tako – v nasprotju s splošnim prepričanjem – pravičnost

sploh ne pomeni, da smo do vseh enaki. Spomnim se, da sem bil že kot otrok zelo občutljiv na takšne vrste pravičnost in pogosto zelo trd sodnik svojih staršev, če so med nami otroki delali kakšne razlike. Zdaj, ko sem starejši, sem jim hvaležen, da so to znali – da so nas obravnavali pač glede na naše sposobnosti in talente in ne po kakšni »uravnilovki«. Takšna drža je seveda precej bolj zahtevna kot pa to, da vsem namenim isto (mimogrede, isto napako pogosto delajo sodobni borci za človekove pravice in enakost, ko želijo izenačevati ljudi ne glede na ključne dejavnike, ki narekujejo svojsko obravnavo, kot so spol, jezik, kultura, in jim s tem delajo krivico). Zahteva, da se bolj poglobim v osebo, da jo razumem in poznam.

Pa tudi, da razumem in poznam sebe. Drugače se mi namreč lahko hitro zgodi, da bom pomešal svoje občutke in čustva z dogajanjem v nekom drugem in ga bom napačno obravnaval (sodil). Mu storil krivico. Zato je po svoje takšna drža tudi tvegana in si je v določenih razsežnostih ne moremo privoščiti, recimo, kadar gre za obravnavo širše množice ljudi, npr. za državljane ali meščane. Tako zakon ne more biti sestavljen glede na osebo, temveč tako, da se nanaša čim širše. To pa nujno pomeni, da lahko pride tudi do napak, krivic. Zato dober pravni sistem pozna tudi načine, da takšno krivico enakost pred zakonom preprečuje. Toda kakor takšen izenačujoč pravni sistem lahko nekaterim stori krivico, pa se drugi skušajo okoristiti z luknjami v njem in pri tem zlorabiti druge ljudi, ki se morda manj »znajdejo«. S tem postavljajo v slabo luč celoten sistem zakonov – in tako imamo danes pri nas razmere, ko pravzaprav le še redkokdo verjame v »pravno državo«, mlade pravnike pa na fakulteti učijo, da je pravo način, kako lahko čim bolj uveljaviš svoje interese. To lahko sicer razumemo tudi kot svobodomiselnost naslednico popularnega rekla, da je človek človeku volk, a sam se vseeno bolj nagibam k misli, da je v ozadju obup nad tem, da bi bil lahko kakšen (pravni) sistem zares učinkovit do te mere, da bi poskrbel za interese vseh in ne le za moje. Na splošno lahko rečemo, da več ljudi ko neko pravilo zajema, bolj površno upošteva njihovo

različnost in posebne potrebe. In bolj skrbno, modro rabo terja. Moder zakonodajalec in vladar takšne posebne potrebe že vnaprej predvidi in zanje poskrbi, pogosto prav tako z zakoni in predpisi. A že Latinci poznajo rek: Summum ius, summa iniuria – kjer so »najvišji« zakoni, je tudi najhujša krivica. O tem piše tudi Grk Sofokles v svoji drami Antigona. Včasih se mora človek znati v imenu svoje vesti – tega, kar ve, da je prav – tudi postaviti po robu (krivičnim in nerazumnim) zakonom. Saj smo tudi sami še pred kratkim živeli v sistemu, ki je imel celo kopico zakonov, ki so bili neposredno naravnani proti človeku in njegovemu dostojanstvu, in so mnogi zaradi njih precej trpeli. Takšnim zakonom smo se ravno v imenu pravičnosti lahko z vsem srcem postavili po robu in jih zanemarili. Zakonodajalec naj bi se sicer trudil, da se

zakon kar najbolje približa dobremu za vse, a ker mora poskrbeti za vse v njihovih različnih potrebah, pa tudi pogledih na dobro, je pogosto pri tem neuspešen ali vsaj površen. Računa pa vedno na pravičnost posameznika, brez te je vsak zakon ali predpis neuspešen. Vsak naj bi zakone in predpise razumel kot sredstvo za doseganje skupnega dobrega in ne za osebno okoriščenje. Zakon, ki velja za vse, omogoča, da skupaj živimo ljudje, ki smo lahko zelo različni, računalničarji bi rekli, da nas dela »združljive« (kompatibilne). Ko nimamo energije, da bi ljubili, so nam zakoni lahko tisti minimum odnosa – ko smo utrujeni, razdraženi, bolni, nesrečni, šibki. Tako je pravičnost vedno nekaj dokaj zunanjega, ki prek mojega razumnega spoznanja ali prek nečesa zaukazanega usmerja moje življenje in ga varuje pred zablodo.

Po drugi strani ljubezen danes prepogosto razumemo kot nekaj zelo sanjavega in mističnega, nekaj, kar človeka bolj doleti. Pa vendar ljubiti ne pomeni zgolj »imeti rad«. Ljubezen je drža, pomeni poseben odnos. Pogosto pravimo, da kdo komu popušča iz ljubezni, pa vendar v tem ni nobene prave ljubezni. Če je moja ljubezen zares naravnana na drugega, če je moja življenjska drža, da bom naredil vse za njegovo dobro, ne bom od tega kar tako odstopil. Drugemu popuščam zgolj iz svojega lagodja, iz ljubezni do sebe, ki niti to ni. Ko mama odnese smeti, ki jih je

bil dolžan odnesti njen sin, ima zraven lahko topel občutek materinske naklonjenosti, a to je samoprevara, v tem ni ljubezni, je le popuščanje in beg pred soočenjem. In od tega je le redko kakšna korist. Seveda pa to ne pomeni, da naj bi bili vedno neizprosno pravičniški in trdi drug do drugega. Lahko smo prizanesljivi, lahko si delamo usluge, lepo je, da smo razumevajoči in sprejemamo šibkost. Pa vendar je pomembno, da si pri tem postavimo mero. Mera pa je človek – nihče nima pravice pustiti, da njegovo dostojanstvo ogroženo, tudi sam ga ne sme ogroziti. S tem namreč drugega navaja, da ga bo še drugič oplnil. Povedano drugače: ne morem ljubiti preko meje samega sebe, ne morem ljubiti sebi v škodo – to ni ljubezen, pa če zbuja še tako plemenit občutek. Ampak ta meja sebe ne pomeni resnične omejitve. Pomeni, da sem vedno poklican k ljubezni na svoj, enkratni način, celo s svojimi napakami in šibkostmi. In da smo si v tej svojskosti dani, podarjeni med seboj. Če se s stališča prava in pravil lahko zdi, da je naša različnost in grešnost nekaj, kar je izvir vseh težav in razlog za večni pekel na zemlji, pa nas pogled ljubezni, ki je tudi

odrešen z Jezusovim križem, uči, da smo celo v tej svoji zaznamovanosti lahko drug drugemu neprecenljiv zaklad. Povezuje nas med seboj v skupnost. V ljubezni lahko drugega kljub njegovim napakam sprejmemo, ker vemo, da imamo tudi samo svoje napake. Pravičniško stališče skuša drugega narediti za krivega tudi lastnih napak. Pogled ljubezni pa je tako poln upanja, da verjame, da celo po napakah obeh lahko rasteva. Drugega zaradi njegove različnosti zato ne vidim kot hudobnega in krivega tudi za svojo nesrečo, temveč verjamem, da me s svojo različnostjo lahko bogati in mi pomaga čez moje lastne meje. Zato do drugih nisem niti pasiven niti napadalen, niti ne popuščam, niti ga ne izkoriščam. Ljubezen ne dopušča zlorabe. V ozadju takšnega razmišljanja je zavest, da nihče nima v posesti vse resnice, temveč jo vsi uziramo po malem in smo je s tem, ko smo si pripravljeni prisluhniti, deležni drug od drugega. V ogledalu drugega, celo njegovih napak,

lahko ugledam resnico (o sebi), ki mi je v okviru mene samega zakrita.

Tako mi ljubezen kot drža upanja in vere omogoča pravi pogled, odnos do mojega bližnjega, da ga vidim takega, kot je, brez predsodkov in projekcij; lahko bi tudi rekli, da ga vidim takega, kot ga vidi njegov Stvarnik. Takšna drža pa je pravzaprav tudi najkorenitejša pravičnost, ki ne gleda na zunanost, ampak vidi v srce. Tako so pravičnost razumeli že starozavezni Judje.

Tako vidimo, da nikakor ne drži, da bi si ljubezen in pravičnost nasprotovali, prav obratno je res: prava ljubezen je vedno skrajno pravična, saj bližnjega pozna tako do obisti, da mu da natančno to, kar mu gre; in prava pravičnost je polna ljubezni, saj čuti, da se lahko vzpenja le ob rami bližnjega. Seveda pa smo dokaj daleč od te in takšne popolnosti. Lahko pa se vsak trenutek znova odločamo, da v njej rastemo.

p. Jernej Kurinčič

Tomaž Čelanski

Življenje svetega Frančiška (32)

DRUGI DEL

8. poglavje

Kaj je storil in rekel, ko je srečno umiral

109. Minilo je že dvajset let od njegovega spreobrnjenja, kakor mu je bilo po božji volji sporočeno. Ko sta se namreč sam sveti oče in brat Elija mudila v Folignu, je neke noči, ko sta zaspala, pristopil k bratu Eliju neki belo oblečen duhovnik, silno star in prileten, častitljivega videza, ki je rekel: »Vstani, brat, in tako povej bratu Frančišku, da je dopolnjenih osemnajst let, odkar se je odpovedal svetu in se oklenil Kristusa; in vstopil bo v samo še dve leti, ki ju bo odslej še preživel v tem življenju na poti vsega živega, potem pa ga bo Gospod poklical k sebi.« Tako se je zgodilo, da se je Gospodova beseda, ki jo je veliko prej napovedal, izpolnila ob določenem času.

Ko je torej nekaj dni počival na njemu zelo ljubem kraju in spoznal, da se bliža čas skorajšnje smrti, je poklical k sebi dva brata, njemu posebej draga sinova, in jima naročil, naj glasno in v poveljevanju duha zapojeta hvalnico Gospodu o bližnji smrti, pravzaprav o še bližjem življenju. Sam pa je, kolikor je mogel zapel tisti Davidov psalm: »S svojim glasom sem klical Gospoda, s svojim glasom sem prosil Gospoda.« Ko je neki zraven stoječi brat, ki ga je svetnik ljubil z zelo veliko ljubeznijo, ki je bil zelo v skrbeh za vse brate, to opazil in videl, da se bliža svetnikov odhod, mu je rekel: »Dragi oče, sinovi

ostajajo, žal, brez očeta; v njihovih očeh ni več luči. Spomni se torej sirot, ki jih zapuščaš, odpusti vsem njihove krivde in vse, navzoče in odsotne, razveseli s svojim svetim blagoslovom.«

Svetnik mu reče: »Glejte, sinovi, Bog me kliče! Svojim bratom, navzočim in odsotnim, odpuščam vse njihove krivde in jih, kolikor morem, odvezujem. Ti jim to sporoči in jih vse blagoslovi v mojem imenu.«

110. Potem je ukazal prinesiti evangelijsko knjigo in poprosil, naj mu preberejo iz Evangelija po Janezu od tistega mesta, kjer se začne: »Šest dni pred veliko nočjo, ko je Jezus videl, da prihaja njegova ura, da pojde s tega sveta k Očetu ...« Ta evangelij se je služabnik tudi sam namenil prebrati, še preden mu je bilo to naročeno; na tem mestu se je tudi najprej odprla knjiga, čeprav je vsebovala vse Sveto pismo.

Nato je ukazal, naj ga položijo na raševino in posujejo s pepelom, saj bo sam kmalu postal prah in pepel. Ko se je torej zbralo mnogo bratov, ki jim je bil oče in voditelj, in so vsi pobožno zraven stoje pričakovali blaženi odhod in srečno dovršitev, se je tista presveta duša ločila od mesa; ko je ta zaplavala v brezno sijaja, je telo zaspalo v Gospodu.

Eden od njegovih bratov in učencev, ki je nemalo slaven in ugleden, čigar ime pa za zdaj menim, da ga moram zamolčati, ker se, dokler še živi v tem mesu, noče hvaliti in razglašati, je videl dušo presvetega očeta, kako se je nad mnogimi vodami vzpela naravnost v nebo. Bila je namreč kakor zvezda, velika skoraj kakor luna in jasna kot sonce, peljala pa se je na belem oblaku.

111. Zato rad vzkliknem o njem: »O, kako slaven je ta svetnik, čigar dušo je učenec videl, kako se dviga v nebo! Lepa kot mesec in izbrana

kot sonce se je slavno lesketala, ko se je vzpenjala v belem oblaku! O prava svetilka sveta, ki v Kristusovi Cerkvi svetiš sijajneje od sonca, glej, odlomila si žarke svoje luči, in ko si se umaknila v tisto bleščečo domovino, si nas, uboge, zamenjala za družbo angelov in svetnikov. O slavna vzvišenost znamenite hvale, ne otresi se skrbi za sinove, čeprav si se otresel podobnosti v mesu! Veš, resnično veš, v kakšni nevolji si zapustil tiste, katerih brezštevilne napore in pogoste stiske je vsako uro usmiljeno lajšala že zgolj tvoja navzočnost. O resnično milostljivi presveti oče, ki si se bil vedno pripravljen sinov, ki so grešili, naklonjeno usmiliti in jim prizanašati. Tebe torej blagoslovljamo, častitljivi oče, ki te je blagoslovil Najvišji, ki je Bog vedno nad vse blagoslovljen. Amen.«

Prevedel br. Miran Špelič OFM.

Veliki arhitekt Svete dežele Antonio Barluzzi

(1884-1960)

Antonio Barluzzi se je rodil v Rimu. S starši je živel blizu Vatikana. Oče in stari oče sta bila minutanta, papeška uradnika Vatikana, pristojna za pripravo uradnih listin, zapisovalca in prepisovalca dokumentov v korespondenci med papeško državo in drugimi državnimi ustanovami. Oče Camillo se je leta 1868 poročil z Mario Anno Busiri-Vici. Bil je arhitekt, zadolžen za vzdrževanje bazilike sv. Petra. Antonio je bil njun najmlajši, trinajsti otrok.

Že pri petih letih je Antonio risal izredno dobre skice cerkva. Obiskoval je šolo Santa Maria, kjer je bil vsako leto nagrajen z medaljo za uspešnost znanja pri različnih šolskih predmetih. Mama je otroke ob nedeljah popoldne pogosto vodila na ogled stavb in mesta Rima..

Leta 1902, ko je bil star 18 let, je maturiral. Materi je povedal, da želi postati duhovnik. Prebral je vse knjige o veri, ki so mu prišle pod roke. Vendar je bil njegov spovednik mnenja, naj še počaka, posebno še zaradi smrti očeta, ki je umrl zgodaj v starosti 59 let, in ker je polovica otrok še vedno živel doma.

Antoniov starejši brat Giuseppe je sledil svojemu očetu in dedu in tudi delal za Vatikan. Brat Giulio je postal arhitekt, zato je tudi Antonio odločil za gradbeno univerzo v Rimu, da bi postal arhitekt kot njegov brat. Giulio se je ponudila priložnost, da izdela načrt za prvo italijansko katoliško cerkev v Pekingju. Antonio je bil navdušen nad bratovimi skicami za cerkev in nad bratovo večino načrtovanja. Ko je diplomiral, je moral pri 24 letih odslužiti še vojsko, hkrati pa je že delovno sodeloval z bratom, saj so naročila kar deževala.

Najbolj razburljivo je bilo povabilo, da prijeta v Palestino graditi bolnišnico Italijanske misijske družbe, stavbo s sto posteljami. Giulio je organiziral delo tako, da je projekt vodil Antonio. Na poti v Palestino sta obiskala Kairo, kjer je bil Antonio osupel nad belino in svetlostjo zgradb in nad slokostjo minaretov.

Bolnišnica v Jeruzalemu je bila zunaj obzidja ob Ulici prerokov, ki je vodila do Damaščanskih vrat. Giulio in Antonio Barluzzi sta prispela v Jeruzalem v začetku oktobra 1912 in tako se je začela Antoniova kariera. Brat Razzoli, frančiškanski kustos v Sveti deželi, je brata naprosil, naj začneta načrtovati gradnjo bazilike na gori Tabor.

Poleti 1914 je izbruhnila prva svetovna vojna in italijanske redovnice so evakuirali iz Palestine. Turki so zaprli vse šole, ki so bile v organizaciji Evropejcev. Italijanski konzul je svetoval Antoniu, naj zapusti deželo, dokler je to še mogoče.

Zgodaj januarja 1915 se je Antonio vrnil domov. Bil je star že 30 let in po veliki noči leta 1915 je vstopil v semenišče pri baziliki sv. Janeza v Lateranu, da postane duhovnik. Kljub začetni vnemi in gorečnosti na začetku so se mu porajali tudi dvomi in težko se mu je bilo sprijazniti s semeniškim načinom življenja. Novice o vojaški odpravi v Palestino so v njem spodbudile željo, da se ji priključi. Tako se je 25. maja 1915 pridružil italijanski vojski. Ko so pristojne vojaške oblasti spoznale, da so dobile arhitekta, ki je že preživel dve leti v Sveti deželi, so ga z veseljem vključili v zavezniško ekspedicijsko odpravo. Ko je ladja z vo-

jaki 10. julija 1915 izplula iz neapeljskega zaliva, jo je tik ob Malti torpedirala nemška podmornica. Antonio je izgubil stvari in potrebščine, ki jih je kot arhitekt potreboval in nesel s seboj na pot. Angleška obalna ladja je Antonia in ostalih osemnajst članov palestinske odprave zajela in odpeljala na Malto. Z neko drugo angleško ladjo so odpluli do Tripolija. Približno po tednu bivanja v Tripoliju pa se je Antonio vkrcal na italijansko ladjo Minghetti in odplul proti Aleksandriji. Ob postankih v pristaniščih je obiskoval postojanke Italijanske misijske družbe.

V Aleksandriji je Antonio z nekaj oficirji italijanskega oddelka prebival v hotelu Roma, kjer je srečal frančiškanskega brata Nazzarena Jacopozzija iz Firenc. Oddelek so nato poslali na pot, da se pridruži vojaški odpravi na palestinski meji. V začetku oktobra so Antonia za nekaj dni poslali v Kairo. Do novembra je zavezniška vojaška odprava napredovala proti Jeruzalemu. Zajeli so Gazo, Bersebo, Hebron in Jafo. Jeruzalem so zasedali Turki in Antonio si je pazljivo ogledal bolnišnico, ki jo je tri tri leta prej skoraj dokončal. K sreči ni bila zelo poškodovana. O stanju bolnišnice je Antonio poročal Misijonski družbi v Rimu. Vojaški štab je določil starejšega oficirja za nadzor del, ki bi bolnišnico ponovno usposobila za delovanje, in Antonio je z njim takoj stopil v stik.

Zmaga zaveznikov je tlakovala pot za največji gradbeni program v Sveti deželi vse od križarskih časov in Antonio je bil v središču tega programa. Frančiškani so načrtovali ogromno cerkev na

vrhu gore Tabor in drugo v vrtu Getsemani. Frančiškani so namreč skrbeli za 75 svetih krajev, ki so jih velikokrat morali braniti tudi s svojo krvjo. Takratni frančiškanski kustos Svete dežele brat Ferdinando Diotallevi je bil zelo navdušen nad Antoniovim načrtom za cerkev na gori Tabor, ki je navdušil že njegovega predhodnika leta 1914.

»V Palestini,« je rekel Antonio, »se vsak sveti kraj neposredno navezuje na skrivnost življenja Jezusa Kristusa. Odpovedati se moraš nekemu določenemu slogu arhitekture, ki ves čas ponavlja enako obliko, ampak moraš oblikovati stavbo tako, da izrazi občutje določene skrivnosti. V tem zavestnem notranjem sporočilu, ki ga nosi svetišče, lahko podoživimo svojskost svetopisemske zgodbe ter se v meditaciji in molitvi osredinimo na skrivnost, ki se je zgodila na tistem kraju. Pomembno je, da zadeneš bistvo verske vsebine posameznega kraja, ta pa narekuje vrsto arhitekture, ne pa da na začetku izbereš arhitekturni slog in ga dosledno izvršuješ.«

Frančiškanski kustos se je popolnoma strinjal s temi besedami in je Antonia izbral, da pripravi načrte za obe novi cerkvi.

(se nadaljuje)

Po besedilu v angleščini priredila
Mojca Arh Kos

Ekumensko romanje po stopinjah blaženega J. H. Newmana

V prvi letošnji številki brata Frančiška je Društvo prijateljev Svete dežele objavilo vabilo na ekumensko romanje v Anglijo po poti blaženega kardinala J. H. Newmana, v času od 19. do 23. januarja 2011.

Skupina 18 ljudi je sledila duhovni besedi, ki sta jo z veliko znanja in prepričljivosti podajala profesor Anton Štrukelj in predsednik društva

p. Peter Lavrih ofm. Z nami je bil tudi g. Miha Herman, poznavalec in častilec škofa Slomška. Sedaj je teharski župnik, prej pa je 20 let služboval na Ponikvi.

Profesorjeva razlaga o vzrokih in posledicah cerkvenih razkolov v 11. in 16. stol. nas je vpeljala v potrebo in razumevanje dialoga izbranih teologov, pogovorov in srečanj najvišjih cerkvenih dostojanstvenikov, ki potekajo v zadnjih desetletjih.

Da bi zaradi razdeljenosti med kristjani presegli pohujšanje, je potrebna molitev. To je ugotovil že blaženi škof Slomšek, ki je leta 1851 z apostolskim dovoljenjem ustanovil v Evropi

odmevno Bratovščino sv. Cirila in Metoda in nam dal zgled z molitvijo, »ker je delo za edinost stvar božje milosti, ki presega človeške moči«.

Člani Društva smo se odpravili na romarsko pot v času molitvene osmine za edinost kristja-

nov, kjer se verniki vseh veroizpovedi srečujemo in premišljujemo Božjo besedo.

Na življenjskih postajah blaženega kardinala Newmana smo kot prva slovenska skupina od blizu doživeli njegovo karizmo. Profesor Štrukelj nam je poskusil razložiti odločitev anglikanskega pastora Newmana, da je prestopil v katoliško vero, postal katoliški duhovnik in kasneje kardinal.

Praktično razlago prehodov iz anglikanske v katoliško Cerkev sta nam pojasnila dva duhovnika v katedrali in baziliki sv. Chada v Birminghamu. Verniki, ki izrazijo željo po prestopu, slovesno prejmejo zakrament sv. obhajila in sv. birme. Duhovnika posvetijo in če je poročen, še naprej živi družinsko življenje. Vendar izgubi državno denarno nadomestilo in druge ugodnosti,

ki jih nudi status pastora. Začeti mora na novo.

»Kaj vas je pripeljalo do odločitve za prestop?«, smo vprašali enega od njiju in se opravičili za indiskretnost. »The rock«, je bil kratek odgovor. »Skala, trdnost izpovedi«.

Je to začetek procesa duhovne reformacije v 21. stoletju? Mnogi so prepričani v mirno in strpno sožitje med kristjani.

Študijska pot J. H. Newmana (1801–1890) se je začela v Oxfordu. Zaradi izredne nadarjenosti in poglobljenega študija so ga postavili za profesorja in vikarja univerzitetne cerkve. Njegove pridige so imele velik vpliv v mestu in vsej deželi.

Prebiral je tudi spise cerkvenih očetov in se navdušil za teologe, ki so branili pravo vero v prvih stoletjih krščanstva. Srečanje z njimi je v njem vzbudilo nezadovoljstvo s položajem, ki ga je v 19. stoletju živela anglikanska državna Cerkev, stisnjena v primež liberalne države.

V svoji Razpravi je skušal razčistiti dvome

in pomiriti tiste, ki so menili, da je okužen s papeštvom. Obhajali so ga dvomi o tem, ali se anglikanska Cerkev upravičeno pojmuje kot Kristusova Cerkev. Odrekel se je vsem častem in službi ter se naselil v bližnji vasi Littlemore. V molitveni zbranosti je ob študiju zgodovine teologije prihajal do prepričanja, da Cerkev apostolov živi v katoliški Cerkvi in da ne more biti gotov svojega zveličanja, če se ji ne pridruži.

To se je zgodilo 9. oktobra 1845. Odšel v Rim in leta 1847 prejel mašniško posvečenje. Kasneje je zapisal: »Bilo je, kakor da bi po viharji vožnji priplul mirno пристanišče.«

Ta odločitev zanj ni bila lahka. Moral je zapustiti toliko dragih ljudi in jim prizadeti bolečino, tudi mnogim, ki jim je bil vzor in duhovna opora.

Po vrnitvi v Birmingham je ustanovil Oratorij sv. Filipa, v njem je maševal vsa desetletja do smrti. Vendar je tudi med katoliki ni užival

zaupanja. Na hude obtožbe je odgovarjal v časopisu, še najbolj pa v knjigi uspešnici Izpoved mojega življenja. Zaradi iskrenosti in tenkočutnosti je pridobil simpatije znotraj katoliške Cerkve in zunaj nje.

Priznanje je doživel šele na stara leta. Imenovali so ga za častnega profesorja v Oxfordu. Leta 1879, ko je star 78 let, ga je papež Leon XIII. imenoval za kardinala. Njegovo geslo je bilo Srce govori srcu, na nagrobniku pa je vklesano Iz senc in podob k resnici.

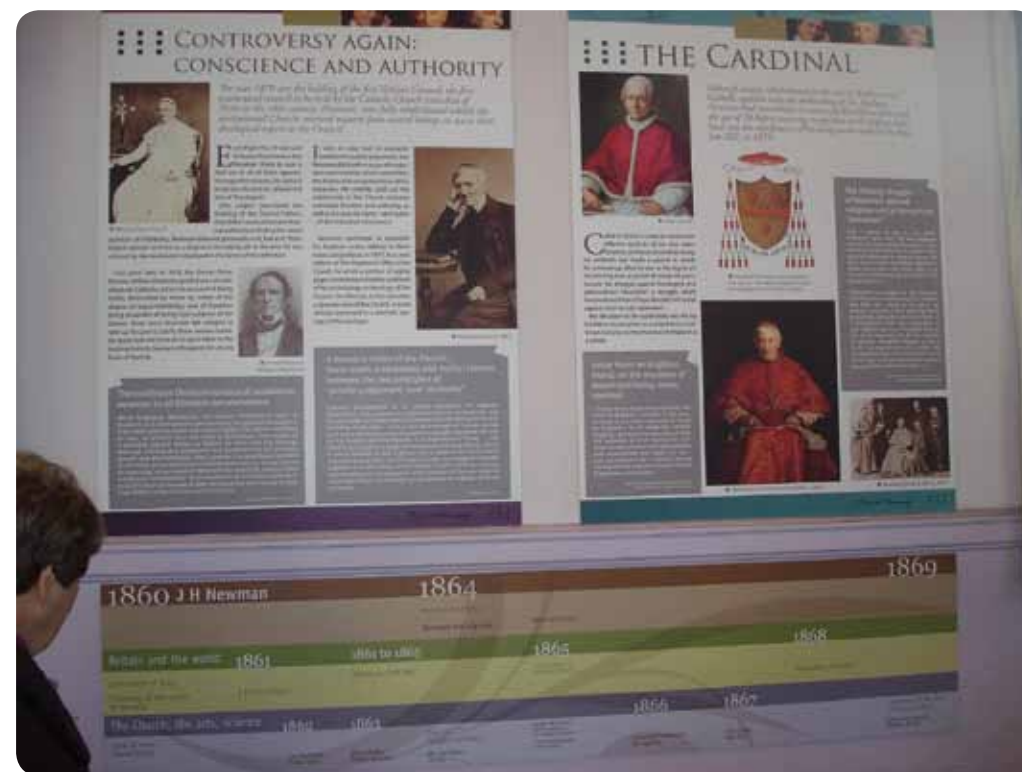
Mašno daritev smo ob prihodu v Birmingham opravili v njegovem Oratoriju. To je preprosta kapelica, prostor molitve in premišljevanja. Poleg nje je knjižnica in spominski muzej.

Na zunanji steni je spominsko obeležje, ki naznanja, da ga je sedanji sv. oče Benedikt XVI. 19. septembra 2010 v tem mestu razglasil za blaženega.

Spomin na njegova skoraj meniška leta v vasi Littlemore smo počastili z mašo v kapelici ob njegovi sobi. V mašnem nagovoru je profesor Štrukelj uporabil misli iz njegove Razprave o vdanosti v Božjo previdnost, ki ga je pripeljala v naročje katoliške Cerkve.

Po profesorjevi zaslugi smo se dobro seznanili s tem duhovnim velikanom, verskim voditeljem in slavnim spreobrnjencem, ki je življenje posvetil iskanju resnice in prizadevanju za svetost.

Tretji dan romanja smo se podali skozi grofije Essex, Suffolk in Norfolk. Tam smo obiskali največje Marijino svetišče Walsingham. Njegovi začetki segajo v leto 1061 in je bilo vse do reformacije znano svetišče srednjeveške Evrope. Sem so romali mnogi angleški kralji. Leta 1538, pod vladavino Henrika VIII., so cerkev in samostan porušili.

Pobožnosti so oživele šele po dobrih treh stoletjih, leta 1896. Polagoma so zgradili vse potrebno za sprejem romarjev. Postavili so novo cerkev, primerno današnjim potrebam.

Nagovoril nas je domači župnik in se zahvalil za udeležbo. Dobro smo mu morali pojasniti, kje je naša domovina. Ni se mogel načuditi, da

smo našli pot do njih. Močno občutena mašna daritev je potekala pod kipom Naše Gospe. Prav ta kip je želel imeti ob sebi papež Janez Pavel II. pri maševanju na Wembleyu leta 1982.

V vasi je tudi anglikanska cerkev, del je namenjen pravoslavnim bratom. Kot celota predstavlja veliko ekumensko središče. Ob letošnji 950-letnici svetišča bodo prihajali romarji od vsepovsod. Glavna pobožnost bo 10. julija.

Z močnimi vtisi o duhovni moči in tradiciji te dežele smo se vrnili v London. Izbira in spored romanja zaslužita močno pohvalo. Predsednik društva in organizator p. Peter se je potrudil za udobno potovanje in nastanitev. Profesor Štrukelj pa nam je odstiral teološke razlage in zgodovinska dejstva ter zapolnil naše pomanjkljivo vedenje o verskih razsežnostih v Veliki Britaniji. Ti dnevi so bili vrhunec romanja.

Konec tedna smo preživali v Londonu. Razpršili smo se po bogastvu muzejev, gledališč, sprehajališč in spomenikov, zgodovinskih prizorišč, širnih pogledov ob Temzi. Pot nas je vodila tudi mimo Harrodsa, Burlingtona in drugih zapeljivosti. Hram demokracije, parlament, imajo na otoku že mnogo stoletij. »Demokracija ni idealna ureditev, a boljše še nismo izumili,« je povedal eden njihovih. Tem besedam tudi pri nas radi pritrdimo.

Po »Itinerarju Newman 2011«
pripravil ab.

Darovi za Društvo prijateljev Svete dežele 21. 11. 2010 - 2. 2. 2011

- 120 € ŽU Sv. Lenart v Sl. Goricah;
- 70 € Zajec Marija;
- 50 € Beravs Nikolaja, Beravs Vlasta, Brumen Anica, Kokalj Limbek Breda, Krevs Jožefa, Mohar Andrej, Pergar Marija, Roglič Urška, Skuber Jožef, Varl Magdalena in Miloš;
- 40 € Grdadolnik Ivanka, Ostanek Alenka;
- 30 € Fužir Karolina, Kosec Stanko, Kregar Breda, Malalan Narobe Nika;
- 25 € Kocjan Ivica;
- 20 € Bole Lilijana, Čavlovič Dragica, Dimnik Franc, Gutnik Angela in Vili, Hanžič Iva, Kolar Marija, Rigler Metodij, Stanič Stanislav, Stariha Marija, Štokelj Marija;
- 15 € Govekar Sonja; Zupančič Jožefa;
- 12 € Cibej Rihard;
- 10 € Cibej Rihard, Hržič Majda, Sranc Ivana, Tavčar Marija- Mija, Vrabič Jerica;
- 7 € Naglost Oton;
- 5€ Pasarič Franjo;

Bog povrni!

Uredila: Tatjana

Poskus opisa pomiklavževega romanja v Berlin v 3. adventnem tednu

S pomočjo prijateljice Tončke sva skoraj dobesedno ujela zadnji vagon na vlaku, ki je skupinico 14 potnikov pod budnim očesom našega duhovnega vodje popeljal na romanje proti Berlinu. Pred tem nas je pater v svojem zadnjem obvestilu opomnil, da je treba iti k maši v soboto, ker za to v nedeljo ne bo priložnosti.

Zaradi spremembe potovalnega načrta smo imeli v Münchnu le krajši postanek z ogledom ožjega središča blizu postaje. Tu se mi zdi pomembno omeniti obisk osrednje katedrale, kamor skoraj ne bi mogli vstopiti, kajti iz nje se je že na tretjo adventno ravno v tistem času zgrinjala nepregledna množica vernikov vsak s svojo betlehemske lučko. Še kratek obhod, za tako zeleno bavarsko pivo ni bilo časa, morali smo hitro na postajo, od koder nas je večerni vlak z veliko hitrostjo odpeljal proti Berlinu. Vlak je bil zame presenetljivo zelo zaseden, predvsem z mladimi, verjetno študenti, ki so ob koncu tedna spet potovali proti svojim šolam. Večinoma so med vožnjo brali, študirali, imeli

so tudi računalnike. Vožnja je hitro minila in kmalu po polnoči smo že bili v hotelu na Trgu zračnega mostu. Tako so ga poimenovali v spomin na dogodke iz časov železne zaves, ko je DDR skušala zlomiti zahodni Berlin in je zaprla kopenski koridor, da bi onemogočila preskrbo zahodnega Berlina. Zahodni zavezniki so to preprečili z uvedbo zračnega mostu in s 400 poletov na dan omogočili Berlinčanom preživeti te težke čase. Hitro smo se porazgubili po sobah in še bolj hitro odspali, kajti pater Peter je imel hudo zanimiv in napet program in relativno zgodaj nas je v avli hotela pričakal vsem dobro znani slovenski župnik v Berlinu g. Dori Pečovnik. Že 15 let je tam dušni pastir za izseljenske Slovence. Ker pa jih je v Berlinu vedno manj, skrbi za slovenske duše še po drugih nemških mestih. Če sem prav razumel, mu je nemški škof dodelil tudi nemško župnijo. Tja je g. Dori zgodaj zjutraj našega patra odpeljal k maši zornici. Zornic smo bili deležni tudi mi v njegovi fari, slovenski cerkvi sv. Elizabete, ne sicer tako zgodaj, ampak dnevi so bili takrat tako kratki, svetloba v cerkvi pa tako diskretna, da je bil zornični vtis popoln. V cerkvi sv. Elizabete smo imeli še eno mašo. Za berlinske razdalje je bila cerkev blizu našega hotela. Elizabetina cerkev je kar mogočna, zgrajena v novogotskem stilu in zelo lepo vzdrževana. V sklopu cerkve je več dejavnosti. Prav tik cerkve je lep prostor za klepet in druženje po sv. maši, za razna praznovanja in druge priložnosti z

obvezno kuhinjo za take potrebe. Tam smo tudi mi poklepetali in poskusili Dorijevo mašno vince. Take družabnosti pri nas pogrešam, vse prehitro po maši pohitimo domov.

Mnogo pomembnejši za Slovence je v tej cerkvi Slomškov kotiček, pravzaprav kar kot ob glavnem oltarju z njegovo podobo v vitražu, pod njo pa oltarček z njegovo relikvijo. Postali smo pred oltarčkom, v tišini pomolili, se mu priporočili in se dotaknili relikvije.

Tam je tudi Slovenski dom, ki trenutno žal ne deluje tako, kot so bili navajeni naši predhodniki. Ne smem pozabiti omeniti otroškega vrtca s 55 otroki, ki govorijo 35 jezikov.

Gospod Dori se nam je tudi sicer med našim kratkim bivanjem v Berlinu zelo posvetil in nas kljub svojim številnim rednim obveznostim z velikim žarom spremljal mimo veliko znamenitosti Berlina, ki ga opisujejo kot sredi zelenja zgrajeno mesto s slavno in burno zgodovino. Videli smo parlament, žal le od zunaj, ker je zaradi terorističnih groženj močno zastražen in za obiskovalce zaprt. Videli smo dobro ohranjen Check point Charlie – v časih hladne vojne praktično edini prehod med vzhodnim in zahodnim Berlinom. Videli smo ostanke vojnega opustošenja, ostanke berlinskega zidu, Alexan-

derplatz in postajo ZOO – znano shajališče potrošnikov in prodajalcev prepovedanih drog, švedsko uro, ki kaže čas iz vsega sveta naenkrat. Bili smo na veličastnem olimpijskem stadionu, šli smo skozi Brandenbuška vrata z znamenito četverovprego. Bili smo na mestu, kjer je Hitler ukazal sežgati knjige, kmalu pa so začeli sežigati tudi ljudi kot je neki mislec ob tem dogodku napovedal. G. Dori nam je pokazal tudi TV stolp, ki je bil zgrajen še v železnih časih v vzhodnem Berlinu. V soncu se svetloba tako lomi, da se na svetleči kupoli pojavi še bolj bleščeč križ. Imeli smo srečo, da smo kljub oblakom ta pojav videli tudi mi. Peljal nas je v glavno katoliško cerkev sv. Hedvike, ki je sedež škofije. Mogočna od zunaj, prijazna od znotraj. Ima tudi simpatičen muzej, kjer smo si ogledali mašne plašče, kelihe in druge liturgične pripomočke. Mene je pritegnil lep rdeč evangeliarij, morda je bil misal, z lepim celostranskim križem na platnici.

V cerkvi smo opazili plakat z vabilom na adventni koncert v berlinski koncertni hiši. Nekaj se nas je odločilo za obisk tega koncerta, pater Peter je organiziral nakup vstopnic in preživeli smo lep glasbeni večer z deli Mendelssohna, Vivaldija in zame do takrat neznanega skladatelja Zimmermanna, ki se nam je po koncertu tudi osebno predstavil, orkester in zbor pa sta nam izvedla njegov Te Deum, impozantno delo v modernih harmonijah, občasno sem slišal tudi nekaj geršvinovskega melosa.

Berlin je bil ob koncu 2. svetovne vojne zelo porušen. Nemci so veliko zgradili na novo, obnovili po starem, nekaj stvari pa so pustili takih v spomin in opomin. Ena najbolj izrazitih spomenikov je nenavadna porušena Gedächtniskirche – osrednja protestantska cerkev z na novo zgrajeno moderno cerkvijo z ločenim zvonikom in cerkveno ladjo. Zelo lepo in pomenljivo! Sprehod po znamenitih predelih kot so Gendarmenmarkt, Unten den Linden, Kurfürstendamm, šli smo tudi mimo številnih muzejev, galerij, Humboldtove univerze in še bi lahko našteval. Za obisk notranjosti teh

ustanov pa bi potrebovali precej več časa ali pa bo morda treba še kdaj porovati tja tudi s tem namenom.

Ves čas našega »berlinovanja« smo imeli lepo zimo, spremljal nas je droben snežec, ki ga je mrzel veter vrtinčil okoli nas. Na našem potepanju smo šli mimo mnogih prazničnih sejmov, kjer so ponujali priložnostne izdelke od turškega medu do kadila in posodic za kajenje domov ob svetih večerih. Videli smo lepe jaslice v obliki vrtljaka, nad vsem tem pa lebdi duh po kuhanem vinu in klobasah.

Vsega tega seveda ne bi mogli obhoditi. Ponovno moram omeniti odlično organiziran javni promet od mestnih in primestnih avtobusov do vlakov in podzemne železnice, ki je patru Petru omogočil, da nam je skoraj do minute natančno načrtoval našo dogodivščino. Zadnji dan smo iz hotela šli še k g. Doriju, kjer smo imeli že omenjeno mašo zornico, se od njega poslovili in se mu zahvalili, ker nam je omogočil, da smo Berlin še boljše doživeli. Pohitili smo še na nekaj ogledov, šli v hotel po prtljago in potem na glavno železniško postajo, kjer pa smo ugotovili, da tudi v Nemčiji organizacija podleže višjim vplivom in smo se z veliko zamudo (65 min.) odpeljali proti Münchnu. Pri Leipzigu smo dobili dodatek zamude in tako ostali brez nočne povezave domov. Prijazna sprevodnica nam je že na vlaku obljubila presenečenje ob zamudi v Münchnu. In res je bila. Čakal nas je dober hotel z zajtrkom in tako smo zjutraj mirno nadaljevali pot z vlakom ter skozi zimsko idilo – hvala Bogu in p. Petru – srečni in zadovoljni prispeli domov.

Zakonca Vasle

POTOVANJE S TRANSIBIRSKO ŽELEZNICO 2011

PREDVIDEN ODHOD

19. JUNIJA 2011

1. DAN: letalski prevoz do Jekaterinburga.
2. DAN: (čas + 2 uri) ogled mesta Jekaterinburg, ki je bilo ustanovljeno leta 1723: kip ustanoviteljev mesta, uralska univerza, baletna in operna hiša, trg, posvečen ruskemu predsedniku Borisu Jelcinu, hiša KGB, spomenik Črni tulipan, spomin na padle vojake v Afganistanu, katedrala Na krvi, kraj smrti carjeve družine Romanovih, meja med Azijo in Evropo. Večerja, nočitev v hotelu.

3. DAN: Prevoz na železnico in vožnja z vlakom.

4. DAN: NOVOSIBIRSK (+4 URE)
 Ogled mesta Novosibirsk, zgodovinsko in kulturno središče, Leninova aleja, akademsko mesto, operna in baletna hiša, katedrala Aleksandra Nevskega, kapela sv. Nikolaja, znamenita zgradba železniške postaje, katoliška cerkev v Sibiriji.

5. DAN: na vlaku do Irkutska.

6. DAN: IRKUTSK (+ 5 UR)

Vožnja do hotela, ogled mesta in muzeja dekabristov. Dvakrat nočitev v hotelu.

7. DAN: IRKUTSK – BAJKAL

Izlet na Bajkalsko jezero, Listvijanka, ogled muzeja lesarstva, obisk kamna šamanov, piknik kosilo ob Bajkalskem jezeru, bajkalski muzej, peš do vasice Krestovka (Sv. Nikolaj), povratek v hotel v Irkutsk.

8. DAN: Po zajtrku in sv. maši odhod na postajo in vožnja z vlakom transsibirske železnice.

9. DAN: na vlaku.

10. DAN: na vlaku.

11. DAN: VLADIVOSTOK

Ogled mesta, središče, cerkev sv. Nikolaja, vojaški spomenik in muzej, podmornica S-56, kosilo, muzej Arsenjev in trdnjava, katoliška in pravoslavna cerkev, kosilo.

12. DAN: po zajtrku vožnja na letališče in letalski prevoz: Jekaterinburg, Moskva, Ljubljana.

LETALSKI PREVOZ v Rusijo in nazaj je predviden preko Moskve oz. Jekaterinburga. Odhod iz Ljubljane ali iz Münchna. Če bi bil iz Münchna, je vključen avtobus (ali vlak) do letališča.

CENA ROMANJA: 2.190€ (za člane društva). Vključuje: letalski prevoz v Rusijo in nazaj, železniške vozovnice v spalnikih po 4 v kabini, vsi navedeni ogledi in lokalni prevozi, namestitev v hotelih na bazi polpenzion, zavarovanje Elvia.

NE VKLJUČUJE: vstopnin in ogledov, ki niso na programu, hrane na vlaku, STROŠKOV RUSKE VIZE (lahko si jo pridobite sami na konzulatu v Ljubljani ali pa za to poskrbi Društvo).

NAČIN PLAČILA. Ob prijavi 500€; do 15. maja še 1.000€; ostalo teden dni pred odhodom. Izračun velja za skupino nad 20 oseb, če bo manj ljudi, se cena zviša za 150€.

ZAVAROVANJE RIZIKA ODPOVEDI SI SAMI UREDITI NA NAŠEM PORTALU MOUNT VACATION najmanj 1 mesec dni pred načrtovanim odhodom.

PRVOMAJSKO ROMANJE 2011 - LORETO - S. GIOVANNI ROTONDO - ASSISI

Potekalo bo **od 27. aprila do 1. maja 2011.** Obiskali bomo Loreto, San Giovanni Rotondo in Assisi. Loreto leži ob jadranski obali.

V tem kraju je Marijina bazilika in ena najpomembnejših božjih poti v Italiji. Njena posebnost je nazareška hišica, ki naj bi jo angeli prinesli iz Svete dežele. San Giovanni Rotondo je v hribovitem svetu pokrajine Apulije. Tu je živel in deloval pater Pij, ki je bil še za časa življenja znan po svojih stigmah, znamenjih Kristusovih ran. Papež Janez Pavel II. ga je razglasil za blaženega. Danes je San Giovanni Rotondo eden od najbolj obiskanih romarskih krajev v Evropi. V Assisiju bomo spoznali kraje, kjer je živel sv. Frančišek, svetnik, ki nas zaradi svoje ljubezni do vsega stvarstva še vedno nagovarja in vabi k posnemanju!

- 1. DAN:** Ljubljana – Loreto (sv. maša), namestitev, večerja.
- 2. DAN:** Loreto – San Giovanni Rotondo – p. Pij (sv. maša), namestitev, večerja.
- 3. DAN:** San Giovanni Rotondo – Greccio (sv. maša), namestitev v Assisiju za dve noči, polpenzion.
- 4. DAN:** Assisi (sv. maša).
- 5. DAN:** Assisi – La Verna (sv. maša) – Ljubljana.

CENA ROMANJA: 369 EUR. V ceno je vključeno: avtobusni prevoz, vodstvo, avtobusne takse v Assisiju, parkirnine, 4x polpenzioni v hotelih (večerja-zajtrk v standardnih sobah s TWC). Zavarovanje ELVIA. Podatki ob prijavi: priimek in ime, naslov, roj. datum, štev. osebnega dokumenta, naslov. Ob prijavi, ki jih že sprejemamo, boste poravnali 150 EUR, razliko pa teden dni pred odhodom.

Lepo vabljeni!

Naše knjige

Jean Briand

SVETA DEŽELA – VODNIK

Kdor hoče razumeti Abrahama, Izaka in Jakoba, Mojzesa, Davida in Izaija, Janeza Krstnika, Kristusa in Pavla, mora spoznati njihovo deželo. Naš vodnik želi predstaviti to lepo deželo, njeno zemljepisno podobo in svetopisemsko zgodovino. Namenjen je vsem, predvsem pa romarjem, ki so v Sloveniji zadnja leta vse številnejši. Tisti, ki so že bili v Sveti deželi, bodo ob branju poglobljali doživetja in dopolnjevali svoje spomine; tistim, ki se na romanje še pripravljajo, pa naj bo knjiga kažipot, ob katerem bo njihovo spoznavanje in doživljanje svetih krajev polnejše in trajnejše.

Format: **11,5 x 21 cm**

Vezava: **broširano**

Obseg: **380 strani**

Cena: **15 €**

**Z nakupom knjig podpirate
franciškanske šole v Sveti deželi.**

Naročila:

**Društvo prijateljev Svete dežele
Tržaška 85
SI - 1111 Ljubljana
Slovenija**

Tel.: +386.1.24.44.250

Faks1: +386.1.24.44.253

Faks2: +386.1.24.44.251

GSM: +386.41.669.134

e-pošta: drustvo.psd@ofm.si

